VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 7 — Vol. LV vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, tammik. 26 p. — Tuesday, Jan. 26, 1971

Köyhät protestoivat kautta maan

Vaativat työtä työttömille ja säädyllistä toimeentuloa vastoin tahtoaan köyhyydessä eläville canadalaisille

Toronto. — Köyhien canadalaisten kansallisen kokouksen Torontossa äskettäin tekemien päätösten mukaan järjestettiin varattomien canadalaisten toimesta maanantaina kautta maan mielenosoituksia, missä vaadittiin työtä työttömille ja tuomittiin sekä liberaalien että konservatiivien muodostamien hallitusten kyvyttömyys ja ennenkaikkea työttömyyttä aiheuttavat ohjelmat. Varsinkin Toronton mielenosoituksessa mielenosoittajat kiinnittivät huomiota siihen, että suuryhtiöiden edesvastuuton voittojen tavoittelu on perussyynä siihen, että maassamme on joukkomitassa köyhyysrajan alapuolella eläviä ihmisiä.

Torontossa osallistui mielenosoitukseen noin 500 henkilöä. Pieni osa heistä meni upporikkaan E. P. Taylorin omistaman ArgusCorporationin kaupungin liikekeskuksessa ylläpitämään toimistoon vaatien, että mainittu yhtiö tekisi myös osansa köyhien avustamiseksi. Yhtiön sihteeri Harry Edmison puhui vähän aikaa näiden mielenosoittajien kanssa ja pyysi sitten poliiseja "hyväntahtoisesti saattamaan nämä ihmiset ulos", mikä toivomus toteutettiinkin.

Mr. Taylor on Argus-yhtiön huomatuin osakkeenomistaja. Argusin kontrollissa on Dominion Stores Ltd., Domtar Ltd., Massey-Ferguson Ltd., Standart Broadcasting ja Hollinger Mines. Yhtiöllä on myös suuri määrä B. C:n Forest Productsin osakkeita.

Mielenosoittajat jakoivat lentolehtisiä missä sanotaan, että "Suuryhtiöt riistävät sekä väestöä että resursseja rohmuten suuria voittosummia välittämättä mitään ihmisistä . . ."

Mielenosoittajat sanoivat, että mr Taylor elää Bahamassa—välttääkseen maksamasta täällä täyttä veromäärää, "mutta siitä huolimatta hän saa maakuntahallitukselta tuhansia dollareita hevosten kasvatusta varten".

Maakuntahallituksen toimesta annettiin v. 1970 mr. Taylorille noin $12,000 hevosten jalostamistoiminnan hyväksi.

MIELENOSOITUKSIA KAUTTA MAAN

Köyhien ihmisten toimesta järjestettiin mielenosoituksia maan kaikissa huomatuimmissa kaupungeissa.

Winnipegin nuoret työttömät protestoivat sitä sosiaalihuollon menettelymuotoa vastaan, mitä siellä toteutetaan kulkeviin nuoriin ihmisiin. Winnipegin "aikuiset" köyhät järjestivät "parlamentin" mihin osallistui myös pormestari Stephen Juba, kehoittaen paikalletulleet poliisit poistumaan.

Vancouverissa oli noin 200 köyhää mielenosoituksella tunnin ajan kaupungintalon kolmannessa kerroksessa. Kaupunginhallinnon kokoussali oli kuitenkin lukittuna ja poliisien vartioimana.

Halifaxissa pienehkö köyhien ryhmä marssi kaupungintalolle ilmaisten pormestari Allan O'Brienille suuttumuksensa työttömyydestä, riittämättömästä sosiaalihuoltoavusta ja rotusyrjinnästä.

Ottawassa meni köyhiä ihmisiä parlamenttitaloon missä he esittivät valituksiaan televisiokamerain edessä terveys- ja huoltoministeri John Munrolle.

Indonesialle Canadasta $4 miljoonan laina

Jakarta. — Pääministeri Pierre Trudeaun ja ulkoministeri Adam Malik allekirjoittivat lauantaina sopimuksen, jonka perusteella Canada antaa Indonesialle $4 miljoonan korottoman lainan, mikä lankeaa takaisin maksettavaksi 50 vuoden kuluttua.

Indonesia käyttää tätä lainaa ostaakseen Canadasta tavaroita, pääasiassa lannokkeita. Se on suurin tähänastinen Canadan avunantomäärä Indonesialle ja pääministeri Trudeau sanoi, että Canada aikoo tulevaisuudessa ryhtyä avustamaan huomattavassa määrässä Indonesiaa.

Suomen työläiset voivat joutua lakkotaisteluun

Työnantajapiirien jyrkän kielteinen asenne ajaa rakennus- ja metallityöläisiä lakkoon

Helsinki. — Jos työnantajapuoli pitää jäykästi kiinni kielteisestä asenteestaan työläisten kohtuullisiin vaatimuksiin nähden, se voi kärjistää tilanteen avoimeksi työtaisteluksi Suomen metalli-, rakennus- ja kiinteistöaloilla.

Työtaisteluun välittömästi osallistuvien liittojen jäsenmäärä olisi noin 200,000. Se on kolmannes SAK:n koko jäsenmäärästä. Perheenjäsenineen nousi taisteluun välittömästi koskevien määrä runsaasti yli puolen miljoonan, on täällä selitetty.

Käytännöllisesti katsoen tässä taistelussa on mukana koko Suomen työväenluokka, selitti SKP:n ay-sihteeri Olavi Hänninen viime viikolla. Näiden avoimeen taisteluun joutuvien liittojen tilanteessa huipentuu se taistelu mitä työväenluokka on käynyt jo useiden kuukausien ajan saadakseen palkkansa ja työehtonsa paremmiksi.

Samasta taistelusta oli kysymys kun keväästä lähtien aikaisempaa laajemmin sadattuhannet työläiset osallistuivat SAK:n ja liittojen palkka- ja työehtosopimustavoitteiden asettamiseen. Sii tä oli myös kysymys niissä liitoissa, joissa pyrittiin saavuttamaan mahdollisemman paljon ns. UKK-esitystä paremmat palkka- ja työehtosopimukset. Ja edelleen on kysymys saman taistelun jatkamisesta, jota käytiin eduskunnassa ja hallituksessa UKK-lakiesitykseen sisältyviä huonoja esityksiä vastaan, selitti edellämainittu Olavi Hänninen.

Metalli-, rakennus- ja kiinteistöalojen ammattiyhdistysliitot eivät suinkaan pyri lakkoon, kuten on väitetty, vaan neuvotteluteitse saatavien sopimusten perusteella lakon välttämiseen. Toisaalta työläiset ovat kuitenkin valmistuneet "viimeisen keinon" — lakkoaseen — käyttöön, jos heidän vaatimattomiin esityksiinsä ei suostuta työnantajapuolen taholta.

Toisaalta työnantajapiireissä, oikeistossa yleensä ja erikoisesti kokoomuksen sanomalehdissä on etukäteen ennusteltu "pitkää ja sitkeätä" lakkotaistelua, joka tulee hyvin "kalliiksi".

Mainittakoon, että metallialan työläiset hylkäsivät jäsenäänestyksessä — mihin osallistuminen oli kiitettävän suuri prosenttimäärä työläisistä — noin 70-prosenttisesti työnantajapuolen tarjouksen työehtosopimukseksi. Neuvottelut jatkuvat vielä, mutta jos tuloksiin ei päästä, niin metallityöläisten lakko voi suunnitelmien mukaisesti alkaa tammik. 28 pnä.

Kansainyhteisö pysyi vaivoin koossa:

Vesitetty julkilausuma Singaporen kokouksesta

Singapore. — Brittiläisen kansainyhteisön valtionpäämiesten ja pääministereiden yhdeksän päivää kestänyt kiihkeäsanainen kokous päättyi perjantaina Singaporessa varovasti muotoiltuun julkilausumaan Etelä-Afrikan ase kysymyksestä.

"Kansainyhteisön julkilausumaan", sisältyvässä sovitteluratkaisussa sallitaan Englannin toimia "oman harkintansa mukaan" päättäessään, myydäkö vai ei aseita Etelä-Afrikalle.

Tarkkailijoiden mukaan sovitteluratkaisu ei kuitenkaan tuonut ratkaisua Englannin ja mustan Afrikan väliseen kiistaan. Sambian presidentti Kenneth Kaunda sanoi lehdistötilaisuudessa, ettei kansainyhteisön kokous ollut suin kaan voitto Englannin pääministerille Edward Heathille, vaan "pitkän taistelun alku".

Julkilausuman sisältämän sovitteluratkaisun avulla saatiin vältetyksi avoin välirikko Singaporen kokouksessa. Mutta koko kansainyhteisöä uhkaa hajaannus yhä, jos Heath ilmoittaa parlamentissa päättävänsä aloittaa uudelleen asetoimitukset Etelä-Afrikalle.

Kaunda kieltäytyi kuitenkin lehdistötilaisuudessa sanomasta eroaisiko Sambia kansainyhteisöstä, jos Englanti päättäisi toteuttaa aseidenmyyntiaikeensa.

Nyt hyväksytty "kansainyhteisön julkilausuma" on varsin vesitetty muunnos siitä "kansainyhteisön periaatteiden julkilausumasta" jonka Kaunda esitti edellisellä viikolla.

Hyväksytyssä julkilausumassa oleva rotuerottelua koskeva kohta kuuluu seuraavasti: Minkään maan ei tule antaa rotuerottelua harjoittaville hallituksille apua, joka tämän maan oman harkinnan mukaan auttaisi tehostamaan tuota pahaa politiikkaa."

Sambian alkuperäisessä ehdotuksessa kiellettiin Englannilta kokonaan oikeus myydä aseita Etelä-Afrikalle.

Canadan pääministerin Pierre Trudeaun ilmoitettiin ehdottaneen sovitteluratkaisua sen jälkeen kun pääministeri Heath oli koko kokouksen ajan pitänyt itsellään oikeuden päättää itsenäisesti asekysymyksestä.

Hyväksytty julkilausuma oli niin pyöreäsanainen, että Pakistan virallisesti ilmaisi paheksumisensa sanoen sen olevan pelkästään "koristeltu esityslista".

Julkilausumassa kierrettiin myös Ceylonin pääministerin Sirimavo Bandaranaiken ehdotus Intian valtameren alueen julistamisesta puolueettomaksi vyöhykkeeksi. Julkilausumassa tyydytään vain sanomaan, että Intian valtameren tulisi jäädä "Rauhan ja turvallisuuden alueeksi".

Suuri työttömien protesti B. C:n pääkaupungissa

BC:n työväenliiton ja työttömien yhteisessä mielenosoituksessa vaadittiin työtä työttömille

Victoria. — British Columbian lainlaatijakunnan kokoontuessa uudelleen torstaina oli maakunnan pääkaupungissa (Victoriassa) suuri työttömien mielenosoitus, missä vaadittiin työtä työttömille.

Tämän voimakkaan mielenosoituksen oli järjestänyt BC:n työväenliitto (CLC) yhdessä erinäisten työttömien ryhmien kanssa. Työttömät — joiden mielenosoitukseen osallistui sekä NDP:n maakuntajohtaja David Barrett että liberaalien maakuntajohtaja Patrick McGeer, tuomitsivat maakunnan Social Creditin hallituksen työttömyyttä aiheuttavan ohjelman ja vaativat oikeutta työhön, sekä nälkiintymisen asemesta elinmahdollisuuksia työttömille perheineen.

Mielenosoitukseen osallistui toistatuhatta henkilöä kantaen julisteita vaatimustensa mainostamiseksi. Protestimielenosoitus oli eloisa ja äänekäs, mutta kaikin puolin rauhallinen, lukuunottamatta pientä "äkkiväärien" ryhmää — ehkä trotskilais-maolaisia tai establismentin hyväksi toimivia provokaattoreita tai molempia, minkä muutamia jäseniä tunkeutui lainlaatijakuntaan väkivaltaisia tekojaan suorittamaan. Jokatapauksessa mielenosoituksen järjestäjät tuomitsivat rauhanhäiritsijät ja sanoutuivat irti heidän edesottamisistaan.

Mielenosoittajat "tervehtivät" vihamielisiä huutoja esittäen lainlaatijakunnan avajaisistuntoon saapunutta kuvernööri John Nicholsonia, joka myöhemmin alkaneessa British Columbian 29:nnen parlamentin avajaisistunnossa luki hallituksen melko pyöreäsanaiseksi kuvatun ohjelmapuheen. "Mitä kansanosaa te edustatte", kyselivät mielenosoittajat huutaen kuvernööriltä.

Myös pääministeri W. A. C. Bennett sai vihamielisyyttä osakseen.

Mielenosoitukseen osallistui myös huomattava määrä nuoria naisia, joista toiset kantoivat lapsiaan. Osanottajia oli aina Vancouverista asti.

Ennen lainlaatijakunnan istunnon alkamista järjestetyssä sanomalehdistön informaatiotilaisuudessa pääministeri Bennett antoi tietää, että ammattiyhdistysväen ja maakunnan koko työväenliikkeen yksimielisesti tuomitsema ja arvostelema B.C.:n välityskomissioni (Mediation Commission) pakkosovittelumenettelyineen pidetään edelleen voimassa.

Tätä lakia ei kuitenkaan käytetty viime kesänä maakunnan rakennustyöläisiä vastaan, jotka saivat ammattiyhdistysväen jakamattoman tuen ja kannatuksen saatuaan hallitukselta "takaisin työhön" määräyksen. Sitä ei ole uhkausluontoisesti vihjailtuista huolimatta käytetty vielä bussiajurienkaan lakon murtamiseen.

Lihavat ja laihat hiiret

Ruotsalaiset ravintofysiologit ovat osoittaneet mikä on se kokoomus ravinossamme, joka aiheuttaa lihomisen. Hiirille — jotka saivat syödä vapaasti — annettiin ruokalajeja, jotka ovat tavallisia Ruotsissa. Toiset hiiret saivat vapaasti syödä ruokaa, jota valtion kansanterveysinstituutti suosittelee. Viimeksi mainitut eivät tulleet lihaviksi.

FORDIN NELJÄ PÄIVÄÄ KESTÄNYT LAKKO NÄYTTÄÄ PÄÄTTYVÄN

Kolmi-vuotisen työehtosopimuksen perusteella työläiset saavat huomattavia palkankorotuksia ja muita etuisuuksia

Toronto. — Neljä päivää lakossa olleet Fordin noin 13,800 työläistä osallistui sunnuntaisten tietojen mukaan hyväksymään pidettyihin kokouksiin, missä keskusteltiin autotyöläisten union (UAW) ja Fordin edustajain laatimasta sopimusluonnoksesta, minkä hyväksytyksi tultua lopettaisi työläisten 4-päiväisen lakon. Jos sopimus tuli ratifioiduksi eilisissä kokouksissa, kuten yleisesti otaksutaan, se tarkoittaa sitä, että nämä työläiset menevät takaisin työhön jo tänä aamuna.

Uusi sopimusluonnos hyväksyttiin lauantaina. Sen talouskohdat ovat samanlaiset mistä aiemmin sovittiin autotyöläisten union ja General Motorsin Canadan osaston, sekä union ja Chrysler-yhtiön Canadan osaston kesken.

Sopimukseen pääsyä hidastutti sarja n.s. "ei-raha-asioita" käsittäviä kysymyksiä.

Nyt tehdyn sopimusluonnoksen perusteella Fordin canadalaistyöläiset saavuttavat palkka-prioriteetin (samapalkkaisuuden) Gordin yhdysvaltalaistyöläisten kanssa joulukuun 19 pnä 1971.

Autojen kokoojien ja siis työläisten suurimman osan peruspalkka, mikä on nyt $3.78 t. tulee nousemaan niin että se on nyt heti $4.12 t. ja 3-vuotisen sopimuskauden viimeisessä vaiheessa $4.51 t.

Lisäksi työläiset saavat taannehtivasti 11 sentin korotuksen syyskuun 15 päivästä 1970 ja sen lisäksi 22—27½ sentin korotuksen marraskuun 1 päivästä 1970.

Yleisesti puhuen palkat kohoavat kaikki seikat huomioiden 3-vuotisen sopimuskauden aikana 89½—$1.06 tunnilta; uuden sopimuksen mukaan monet 30 vuotta liikkeen palveluksessa olleet työläiset voivat jäädä yksityiseläk[illegible] $442.50 kuukausieläkkeen turvin jne.

ELOHOPEAA ON KALOISSA MYÖS LUONNON SYISTÄ

Tällaisen "rauhoittavan" vihjeen antoi maiden ja metsien ministeriö myrkkytilanteen johdosta

Toronto. — Kaloissa on ollut elohopeamyrkkyä jo kauan ennen kuin teollisuuslaitokset rupesivat saastuttamaan vesistöjä, selitti rauhoittaen Ontarion maiden ja metsien ministeriö viime torstaina.

Nyt julkaistussa raportissa annetaan nykyaikaistettuja ja entistä yksityiskohtaisempia tietoja kalojen elohopeamyrkytyksestä Ontariossa.

Rabortin yhteydessä julkaistiin maiden ja metsien ministeri Rene Brunellin lausunto, jossa sanotaan, että elohopeamyrkytystä on todettu runsaasti myös sellaisten järvien kaloissa "mihin ei ole laskettu elohopeaa teollisuuslaitoksesta."

Mr. Brunellin ministeriön toimenhaltijat viittaavat tässä yhteydessä pieneen ja eristettyyn Fawcette-järveen, minne ei päästä muuten kuin lentämällä. Siitä järvestä saaduissa kuhissa ja hauissa on sallittua määrää enemmän elohopeaa.

Drydenin kauppalassa olevan paperitehtaan alajuoksussa olevasta vesistöstä saaduissa kaloissa on terveyssyistä yli sallittu (puoli miljoonasosaa) määrä elohopeaa. Kaikki tähän vesistöön kuuluvat järvet, Clay and Wabigoon (Wabigoon jokijuoksussa) sekä Ball, Lunt ja Umfreville järvet (Englis jokijuoksussa) on Wabigoonia lukuunottamatta suljettu ammattikalastajilta.

Mutta Ball järven yläpuolella, niin korkean padon yläpuolelle ettei mikään kala pääse siitä ylös, Lac Seulissa, on kuhissa ja hauissa turvallisuusrajaa suurempi määrä elohopeaa Oka järven hauissa on elohopeaa yli turvallisuusrajan; Maynard järvessä on hauissa ja kuhansukuisissa sauger-kaloissa terveysrajaa suurempi määrä elohopeaa.

Viime syksynä Nipissing-järvellä suoritettu perusteellinen tutkimus totesi, että kaikissa ammatti- ja sunnuntaikalastajain sieltä saamissa kaloissa on sallittua terveysrajaa vähemmän elohopeaa. Vain ns. garhauissa ja valkoisissa bass-kaloissa on sallittua määrää enemmän elohopeaa.

Simcoe-järvessä on kaikki "TALVIKALASSA" saatavat kalat elohopeapitoisuutensa perusteella syötäväksi kelpaavia. Maiden ja metsien ministeriön biologi Alan Wainio sanoi aikaisemmin viime viikolla, että Simcoe järven kuhissa on turvallisuusmäärää enemmän elohopeaa, mutta jääkalastajat saavat niitä sieltä vain aniharvoin.

Suurilla Järvillä (Superior) on todettu, että turvallisuusrajaa enemmän elohopeaa on kuhissa, hauissa, mateissa, ahvenissa ja suckerkaloissa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Finanssiministeri E. J. Benson esitti maanantaina alahuoneen istunnolle ehdotuksen laiksi, jonka perusteella tulee muodostettavaksi useita vuosia keskustelun alaisena ollut Canadan kehityskorporaationi (Canada Development Corporation). Sen alustavaksi pääomaksi tulee $250 miljoonaa, mikä voi nousta vuosien mittaan kahteen miljardiin dollariin. Siitä tulee suurimmalta osalta yksityisten omistukseen jäävä sekayhtiö, minkä osakkeista tulee hallituksen kontrolliin 12½ prosenttia. Kukaan yksilö tai mikään ryhmä ei voi omistaa kolmea prosenttia enempää tämän laitoksen osakkeita. Suunnitelmaan kuuluu, että sellaiset suuret kruunun yhtiöt kuin Polymer Corp. Ltd., Eldorado Nuclear Ltd., Northern Transportation Co. ja hallituksen 45-prosenttisesti omistama Panarctic Oils Ltd. tulevat tämän kehityskorporationin yhteyteen. Tavoitteena ei ole ulkomaalaisten kontrolliin joutuneiden tuotantolaitosten takaisin ostaminen, mistä Walter Gordon puhui finanssiministerinä ollessaan, vaan mieluimminkin uusien tuotantolaitosten kehittäminen Canadan omassa kontrollissa. Canadan kehityskorporation toimesta ei järjestetä mitään miljoonaa dollaria pienemmällä pääomalla toimivaa laitosta, selitti mr. Benson.

Los Angeles. — Useita kuukausia kestäneen oikeuskuulustelun jälkeen valamiehistö antoi maanantaina lausunnon, että Charles Manson ja hänen kaksi tyttöystäväänsä, Patricia Krenwinkle ja Susan Atkins ovat syyllistyneet ensiluokan murhaan. Tämä syytös nostettiin heitä vastaan näyttelijätär Sharon Taten ja kuuden muun henkilön murhasta elokuussa 1969. Syyttäjäviranomaiset antoivat ymmärtää, että he tulevat vaatimaan kuolemanrangaistusta. Tuomio julkaistaan todennäköisesti torstaina, tammikuun 28 pnä.

Kampala. — Uganwan armeija syöksi maanantaina presidentti Milton Oboten vallasta ja muodosti sotilashallituksen. Obote oli kotiin palaamassa kansainyhteisön pääministerien kokouksesta Singaporesta. Vallankaappaus suoritettiin 12 tuntia kestäneen taistelun seurauksesta. Taisteluissa kuoli ja haavoittui tunnistamaton määrä ihmisiä, kerrotaan uutistiedoissa.

$100 MILJ. SYÖVÄN VOITTAMISEKSI NIXON

Demokraatit arvelevat, että mr. Nixon esitti jo ohjelmansa v. 1972 presidenttivaaleja varten

Washington. — Senaatin, edustajahuoneen jäsenten sekä ylioikeuden tuomarien yhteisessä istunnossa perustuslain mukaan perjantai-iltana pitämänsä "State of the Union" puheensa yhteydessä presidentti Richard Nixon suositteli "kaikkikäsittävää sotaa syövän voittamiseksi ja lupasi siihen tarkoitukseen käyttövaroiksi $100 milj., eli noin 50 senttiä kutakin amerikkalaista kohti, jota vastoin varusteluun menee nyt n. $400 jokaista amerikkalaista miestä, naista ja lasta kohti.

Senaatin istunnossa joulukuun 4 pnä hyväksytyn päätöslauselman perusteella muodostettu 28-henkinen kansalais- ja tiedemieskomitea ehdotti $400 miljoonan määrärahaa siinä mielessä, että valtiovalta pyrkii syövän voittamiseen yhtä keskitetysti kuin pyrittiin atomin halkaisemiseen ja miehen lähettämiseksi Kuuhun.

Ehdottaessaan kongressille vain $100 miljoonan luovutusta tähän tarkoitukseen presidentti Nixon sanoi kuitenkin olevansa valmis myöntämään lisävaroja sikäli kuin niitä voidaan edullisesti käyttää tutkimustyöhön syövän parantamiseksi.,

National Cancer Instituten otaksutaan Yhdysvalloissa käyttävän tänä vuonna $190 miljoonaa tutkimustyöhön syövän voittamiseksi ja American Cancer Society noin $24 miljoonaa.

Puheensa yhteydessä presidentti Nixon esitti "kuusi suurta tavoitetta":

— Uusi kansallinen terveysohjelma, sisältyen siihen hetikohtaisesti $100 miljoonan määräraha syövän voittamiseksi;

— Täysi hyvinvointi rauhan aikana antamalla talousinnoitusta tappiollisen budjettiohjelman perusteella;

— Yhdysvaltain sekavan huolto-ohjelman uudelleen järjestäminen;

— Ohjelma luonnon ympäristön ennakkotilaan saattamiseksi ja uusia toimenpiteitä maan, vesistöjen ja ilman saastutuksen ehkäisemiseksi;

— Vaikeassa talousasemassa olevien osavaltioiden ja kaupunkien auttaminen $16 miljardin hintaisella ohjelmalla;

— Liittohallituksen täydellinen remontti niin, että sen 12 ministeriön tilalle tulee kahdeksan, mukaanlukien ihmisresurssien, yhdyskuntien kehityksen ja luonnon resurssien osastot.

Useimmat demokraattipuolueen edustajat selittivät, että presidentin nyt esittämä "State of the Nation" puhe on todellisuudessa mr Nixonin ohjelmapuhe vuoden 1972 presidenttivaaleja silmällä pitäen.

Quebecin nuoret mielenosoituksella sortolakia vastaan

Quebec. — Noin 200 War Measures lain perusteella vangituista 467:stä quebecilaisesta oli lauantaina Quebecin kansalliskokouksen edustalla mielenosoituksella War Measures lakia ja sitä seurannutta Public Order lakia vastaan.

Poliisien ketju ja kuljetettava alumiiniaita esti mielenosoittajat pääsemästä lainlaatijakunnan portista sisään.

Marssijat lauloivat Kansainvälistä ja kantoivat FLQ:n kidnappausjuttua käsittelevää oikeutta pilkkaavia julisteita. Kaikkein näkyvimpiä olivat kuitenkin punaisen-valkoisen- ja vihreän väriset liput, käsivarsinauhat ja kaulaliinat. Nämä ovat Lower Canadan (Quebecin) kapinallisten v. 1837 omaksumat värit.

Mielenosoittajat vaativat erikoisesti vapautta takausta vastaan niille, jotka ovat vielä pidätettyinä War Measures lain perusteella ja oikeuden halventamisesta annetun vuoden tuomion peruuttamista tunnetulta unionjohtajalta.

ACMEn TYÖLÄISILLE "PALKKOJEN JÄÄDYTYS"

Toronto. — Autotyöläisten union (United Auto Workers — UAW) ja Canadian Acme Screw and Gear Ltd:n edustajien kerrotaan allekirjoittaneen sunnuntaina sopimusluonnoksen, minkä perusteella työläisille tulee puolitoista vuotta kestävä palkkojen jäädytys sillä perusteella, että yhtiö ei toteuta uhkaustaan Westonissa olevan tehtaansa sulkemiseksi.

Tämä palkkojen jäädyttämistä koskeva sopimusluonnos alistetaan union os. 984 lähes 900 henkeä käsittävän jäsenmäärän hyväksyttäväksi tai hyljättäväksi.

UAW:n kansainvälinen presidentti Arthur Sutherland esitti sunnuntaina vetoomuksen kehoittaen tehtaan kaikkia työläisiä osallistumaan äänestykseen tästä tärkeästä kysymyksestä.

Sopimusluonnos koskee kaikkiaan noin tuhatta työntekijää, joista union jäseniä on 870 ja virastotyöläisiä noin 180.

Yhtiö julisti viime torstaina, että se on jo ryhtynyt asteettaiseen laitoksensa sulkemiseen Westonissa sen johdosta kun työläiset hylkäsivät palkkojen jäädyttämiseen perustuvan 2-vuotisen työehtosopimuksen.

Yhtiö väittää menettäneensä huomattavia "iskunvaimentajien" ja "vaihdelaitosten" tilauksia, minkä johdosta on jokatapauksessa tulossa paljon pakkolomautuksia. Union johto arvelee, että helmikuun puolivälissä tulee mainitusta laitoksesta 325 työläisen pakkolomautus.

Palkkojen jäädytystä koskeva "kompromissiratkaisu" tehtiin lauantaina iltapäivällä sen jälkeen kun Acme esitti, että se on valmiina hyväksymään 21-kuukautisen jäädytyskauden kahden vuoden asemesta.

Työläiset hylkäsivät miltei yksimielisesti yhtiön ehdotuksen 2-vuotisesta palkkojen jäädytyksestä ja ryhtyivät lakkoon viime keskiviikkona. Alunperin yhtiö vaati 3-vuotista palkkojen korotuksen moratoriumia. Yhtiö kieltäytyi lauantaina iltapäivään asti avaamasta tilikirjojaan union edustajain nähtäväksi.

Yhtiö lopetti joulukuun 15 pnä työläistensä sairaala- ja lääkintävakuutusmaksujen suorittamisen, mutta suostui nyt korvaamaan ne työläisilleen ja maksamaan nämä osuutensa edelleen.

Yhtiö suostui korvaamaan työläisilleen myös puolen päivän palkan uudenvuodenpäivästä, minkä maksusta Acme kieltäytyi suorittamasta vanhan työehtosopimuksen mentyä umpeen.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Varjeltakoon sellaisista "ystävistä"

Kuusipäiväisen budjettikeskustelun yhteyteen varattiin viime viikolla alahuoneen jäsenille kaksi kokonaista päivää hälyttävän pahan työttömyystilanteen käsittelyyn.

Tämä keskustelu oli epäilemättä siitä hyödyllinen, että kansakunta kokonaisuudessaan kiintyi joko enemmän tai vähemmän tähän ongelmaan. Toisaalta tämän kysymyksen käsittelyn yhteydessä ei päästy rahtuakaan eteenpäin työttömyystilanteen korjaamiseksi.

Oppositiopuolueiden ja erikoisesti NDP:n edustajain toimesta arvosteltiin erittäin terävästi ja ajankohtaisetsi pääministeri Trudeaun hallitusta siitä, että se on "tarkoituksellisesti kehittänyt nykyisen työttömyystilanteen. NDP:n kansallinen apulaisjohtaja David Lewis sanoi erään lausuntonsa yhteydessä, että pääministeri Trudeau on "tunteeton teknokraatti", joka ei perusta tuon tavaallista canadalaisista yleensä, kunhan vain voi järjestää niin, että tilanne saataisiin vähän paremmaksi tulevaan vaalivuoteen mennessä. Hän sanoi, että vaikka mr Trudeau on liberaalipuolueen johtaja, niin historia voi hyvinkin todeta, että hän on Canadan "yksi taantumuksellisin pääministeri" — mikä määritelmä edustaa todella suuntäyteistä tuomiota kun muistetaan esim. Rautakorko Bennettin" nimellä tunnettava R. B. Bennett (1930—35) ja häntä edeltänyt toinen konservatiivinen pääministeri Arthur Meighen (1920—21) vain kaksi "suursyntistä" mainitaksemme.

Myös virallisen opposition konservatiivipuolueen johtaja Robert Stanfieldin toimesta arvosteltiin hallitusta terävästi sekä suuri mittaisen työttömyystilanteen aiheuttamisesta että kykenemättömyydestä itse aiheuttamansa ongelman ratkaisemiseksi.

Oppositiopuolueiden toimesta vaadittiin työttömyystilanteen parantamiseksi 11-prosenttisen myyntiveron poistamista rakennustarpeilta, maakeinottelun lopettamista rakennustöiden nopeistuttamiseksi, 3-prosenttisen lisäveron poistamista, henkilökohtaisten tuloverojen alentamista jne. Mutta kun nämä vaatimukset esitettiin oppositionin epäluottamuslauseen muodossa alahuoneen käsiteltäväksi, niin liberaalien enemmistön perusteella ne äänestettiin nurin äänin 108—89. (Sivumennen sanoen alahuoneen 264 jäsenestä osallistui näin tärkeään äänestykseen 197, toisten ollessa jossakin muualla ehkä "tärkeimmissä" tehtävissä — ja siitä huolimatta he vaativat $18,000 vuosipalkkaansa suuria korotuksia!)

Canadan kommunistinen puolue on uutistietojen mukaan lähettänyt vt. pääministeri Mitchell Sharpille ja kaikille oppositiopuolueiden johtajille kirjeen, missä työttömyystilanteen korjaamiseksi ehdotetaan: että parlamentti laatii lain, jonka mukaan oikeus työhön ja elämään on kaikille kuuluva; että laaditaan laki, minkä avulla julistetaan moratoriumi työstä erottamiselle niin yksityisellä kuin valtionkin taloussektorilla; että työttömyysvakuutusmaksut korotetaan heti 80:een prosenttiin työläisten palkoista, ja että niitä maksetaan koko työttömyyskauden; että työttömille nuorille varataan ammattiopetusmahdollisuus tarvitsematta olla ensin 3 vuotta työvoimaan kuuluneena, kuten nyt säädetään.

OMAHYVÄISTÄ TOIMETTOMUUTTA

Vaikka se virallisesti kiistetäänkin, niin ilmeistä on, että oppositiopuolueet ovat oikeassa syyttäessään liittohallitusta omahyväisestä toimettomuudesta työttömyystilanteen tiimoilta.

Pääministeri Pierre Trudeau sanoi vuoden lopulla omahyväisesti, että "inflaatiovaara on voitettu", ja että nyt on etutilalla työttömyyden lieventäminen. Mutta mitään näkyvää ei ole vieläkään tehty tilanteen korjaamiseksi. Ei ole ihme vaikka torontolainen aamulehti kirjoitti viime viikolla toimituspalstallaan, että se "ei ole aivan vakuuttunut" inflaation voittamisesta, ja että sillä on "jonkin verran epäilyä" hallituksen puheista työttömyystilanteen korjaamiseksi!

Viimeviikkoisen parlamenttikeskustelun yhteydessä finanssiministeri Edgar Benson sanoi, että työttömien määrä tulee Canadassa lisääntymään seuraavan kahden kuukauden aikana, mutta siitä huolimatta hän moitiskeli "liikehomma kuten tavallista" käsityskannan pohjalla oppositiopuolueita ja julisti, että hallitus kieltäytyy "paniikkimielentilasta huonosti harkittujen toimenpiteiden toteuttamiseksi työttömyyden helpottamiseksi" esittämättä kuitenkaan omalta kohdaltaan mitään käytännöllisiä keinoja työttömyystilanteen lieventämiseksi.

TAUTIA PAHENTAVIA LÄÄKKEITÄ

Tässä tilanteessa nousi viime viikolla hallituksen "arvostelijaksi" Don Valleyn vaalialuetta Torontossa alahuoncessa edustava liberaalipuolueen jäsen Robert Kaplan. Esiintyen suurena kansan ystävänä ja hallituksen työttömyysohjelman arvostelijana (ja hän arvosteli sitä todella aika nasevasti ja asiallisesti) mr Kaplan sai suurta huomiota osakseen päivälehdissä pääasiassa siksi kun hän rohkeni arvostella oman puolueensa hallituksen aikaansaannoksia.

Mutta jos tutustutaan lähemmin hänen ehdotuksiinsa tilanteen parantamiseksi, niin silloin nähdään, että muodollisista "jälkiviisauksista" huolimatta tämä "kansan ystävä" puolustaa ja tukee radikaalisen sanahelinän turvin sitä samaa Trudeaun hallituksen ohjelmaa, minkä avulla on tarkoituksellisesti työttömyyttä kehitetty.

"Tulevaisuutta" silmällä pitäen mr Kaplan ehdottaa, että hallituksen olisi laadittava jonkinlaisen talouskysymysten "War Measures-laki" mitä voidaan käyttää valtiovallan toimesta uuden inflaatiokierteen vastustamisessa. Ja samalla tavalla kuin liberaalipuoleen hallituskin, mr Kaplan lähtee "parannuskeinoissaan" siitä, että inflaation aiheuttajana on muka palkat ja unioiden liialliset palkkavaatimukset, jotavastoin yhtiöiden voitot ja hintakiskonta eivät "vaikuta erillisesti inflaatioon", kuten hän selittää. Ja sokeroidakseen työväenvastaisen asenteensa, mikä ei voi aiheuttaa muuta kuin työttömyyttä ja kansanjoukkojen elintason laskua, kuten on aiheuttanut Trudeaun hallituksenkin inflaatiovastainen ohjelma, mitä hän aivan oikeutetusti arvostelee, mr Kaplan esittää, että "yleisen hyväksymisen saamiseksi vuokrat ja hallintoportaissa olevien kuukausipalkat olisi myös pantava palkkojen rinnalla kontrollin alaisuuteen.

MITEN NIXONIN RENGIT "VAPAUTTIVAT" KYLÄN?

USAn toimesta Kambodzhaa "vapauttamaan" lähetetyt Saigonin miehet tuhosivat kauppalan kokonaan

Reuterin kirjeenvaihtaja James Pringle lähetti viime torstaina Prey Totung-nimisestä kauppalasta Kambodzhasta tai oikean paikalta missä tämä kauppala aikaisemmin oli, kuvauksen siitä, miten Saigonin juntan miehet "vapauttivat" noin kuukausi sitten mainitun 6.000 asukasta käsittäneen kauppalan. Siellä oli viime torstaina vain 60 ihmistä, hän sanoi. Hän sanoi sen muistuttavan ruton ja tulipalon tuhoamaa keskiaikaista eurooppalaiskauppalaa.

Kauppalan portilla, kertoo kirjeenvaihtaja, on kolme ihmisen pääkalloa. Prey Totung on noin 60 mailia Phnom Penhistä koilliseen, tärkeän, No. 7 maantien varrella.

Tässä ennen vilkkaassa kauppakeskuksessa käytiin nelisen viikkoa sitten Kambodzhan sodan yksi tuimin taistelu, kertoo kirjeenvaihtaja ja selittää:

Kambodzhan luopuneet sotilaat ajoivat pääkaduilla automaattiasein tulituksen. Amerikkalaisen lentokoneen aiemmin pudottama, mutta räjähtämättä silloin jäänyt pommi, räjähti äkkiä ja tuhosi rakennuksia . . .

Mrs. Sam Houn, seitsemän lapsen 35-vuotias äiti . . . kertoi 1.500 miestä käsittäneen Etelä-Vietnamin laskuvarjojoukon saapumisesta paikalle kolmen päivän kuluttua siitä kun Vietkong oli poistunut kauppalasta.

"Minä luulin eteläviettnamilaisten tulleen auttamaan meitä, mutta he tulivat luokseni ja ojensivat minua kohti M-79 (rakettiaseen)" hän sanoi.

"He eivät sanoneet mitään, mutta he repivät minulta korvarenkaat ja kultaisen kaulakoristeen" hän sanoi. Köyhillä ihmisillä on Kambodzhassa runsaasti tällaisia koruja, selittää mainittu kirjeenvaihtaja. "Sitten he ottivat korvarenkaat lapsiltani.

"He menivät asuntoon ja panivat radion päälle. Jos radio toimi, he nostivat sen muiden välineiden kanssa kuorma-autoon. Jos se ei toiminut, radio heitettiin kadulle. He tulivat minun asuntooni ja kun eivät löytäneet mitään, he syttivät sen palamaan. Nyt minulla ei ole mitään . . ."

USA:n UPSEEREJA ON SITTENKIN KAMBODZHASSA

Suuri amerikkalainen uutistoimisto, AP, tiedoitti Saigonista torstaina, että yhdysvaltalaisia neuvonantajia ja eteläviettnamilaisia upseereita matkustaa aikajoittain helikoptereilla yhdessä Kambodzhassa, vaikka Yhdysvaltain puolustusministeriö kiistaa sen.

"Amerikkalaiset eivät viivy tavallisesti 10—25 minuuttia kauempaa Kambodzhassa ja he laskevat alas vain silloin jos on tarpeellista saada tietoja tai ottaa kompassisuunnistus", kerrottiin uutistiedossa.

Chilen keskusta ei kannata oikeiston salaliittoaikeita

Santiago. — Me kunnioitamme perustuslakia emmekä katso, että kehotus Salvador Allenden perustuslaillisen hallituksen kukistamiseksi merkitsee pelastusta Chilelle. Joissakin kysymyksissä voimme olla eri mieltä nykyisen hallituksen kanssa, tulemme kiistelemään, mutta emme anna vetää itseämme salaliittoon, sanoi Kristillisdemokraattisen puolueen varapuheenjohtaja kansanedustaja Fernando Sanuesa lehdistökonferenssissa Santiagossa.

Hän vastaa oikeistolaisen senaattorin Raul Morales Adriasolan lausuntoihin, joissa Morales kehottaa muodostamaan yhdessä kristillisdemokraattien kanssa ns. "Sivikon rintaman" Allenden hallituksen kukistamiseksi.

Olemme vakuuttuneita siitä, että Raul Moralesin kehotuksesta ei Chilen olosuhteissa ole mitään perustetta. Kristillisdemokraatit eivät ainakaan osallistu oikeistopuolueiden muodostamiin myyräntyöryhmiin.

Gandhi vetoaa työväkeen

Delhi. — Vain sosialististen uudistusten toteuttaminen, sosialistisen politiikan noudattaminen maassa, voi tuottaa onnea Intian työtätekevien laajoille joukoille — sanoi Intian pääministeri Indira Gandhi puhuessaan suuressa joukkokokouksessa Bombayssa. Kokouksen yli 200.000 osanottajaa osoittivat valtavaa suosiota pääministerin puheelle.

Indira Gandhi arvosteli ankarasti maan oikeistopuolueita näiden kansan vastaisesta politiikasta, joka on suuntautunut vain ahtaiden ja itsekkäiden tavoitteiden saavuttamiseen. "Näillä puolueilla ei ole taloudellisia eikä sosiaalisia ohjelmia, jotka vastaisivat työtätekevien etuja, koska nämä puolueet eivät usko kansaan", sanoi pääministeri. Hän kehoitti koolla olleita päättäväisesti yhtymään sosiaalis-taloudellisen vallankumouksen suorittamiseen maassa.

Intiassa pidetään maaliskuussa ennenaikaiset parlamenttivaalit.

Gretshko Suomessa

Helsinki. — Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton puolustusministeri, Neuvostoliiton Marsalkka A. A. Gretshko seurueineen saapui maanantaina viralliselle vierailulle Suomeen puolustusministeri Kristian Gestrinin kutsumana. Vierailuohjelmaan sisältyy mm. käynti Tampereella. Paluumatkalle vieraat lähtevät 29. 1. 1971.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Helen Smith, Thunder Bay "P", Ont. täytti sunnuntaina, tammikuun 24 päivänä 70 vuotta.

Kalle Palo, Whitefish, Ont., täyttää keskiviikkona tammikuun 27 päivänä 81 vuotta.

Vihtori Anttila, Thunder Bay, 'P'. Ont., täyttää torstaina tammikuun 28 päivänä 67 vuotta.

Ida Muhonen, Sault Ste. Marie, Ont. täyttää perjantaina, tammikuun 29 päivänä 71 vuotta.

Aini Grundsten, Whitefish, Ont., täyttää maanantaina helmikuun 1 päivänä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Varjeltakoon canadalaisia työttömiä sellaisilta "ihmeparantajilta" joiden lääkket pahentaisivat tautia, joukkotyöttömyyttä, joka jäytää ja uhkaa muutenkin kansakunnan hyvinvoinnin perusteita.

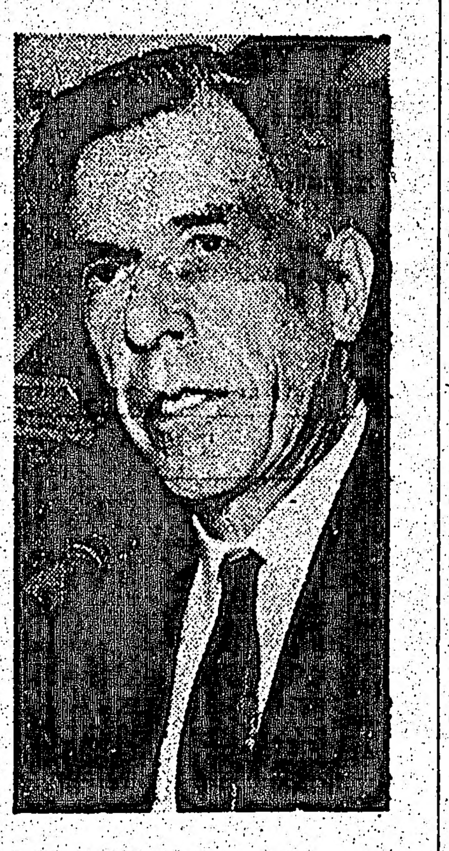

Harvardin yliopiston taloustieteilijä John Kenneth Galbraith on ehdottanut, että Yhdysvalloissa otettaisiin käytäntöön palkka- ja hintakontrolli kuuden kuukauden ajaksi. Hän väittää ,että "rajoitustoimenpiteet" tulisivat lopettamaan USA:ssa nyt 5.8 prosentin vuosivauhdilla eteenpäin menevän inflaatiokierteen.

SOSIAALIVAKUUTUS KASVAA NL:SSA 7%

Moskova. — Neuvostoliiton valtion sosiaalivakuutuksen budjetti vuodelle 1971 ylittää 7 prosentilla edellisvuotisen budjetin, ilmoitti ammattiliittojen keskusneuvoston sihteeri Stepan Shalajev Trud-lehdelle myöntämässään haastattelussa.

Hän kertoi, että viime vuonna valtion sosiaalivakuutukseen käytettiin yli 17 miljardia ruplaa. Suurimman osan budjetista, kuten tavallisesti, käsittivät eläkemaksut — 11 miljardia 663 milj. ruplaa, mikä on 1,2 miljardia ruplaa enemmän kuin v. 1969.

3 miljardia 702 milj. ruplaa käytettiin väliaikaisen työkyvyttömyyden korvaamiseen. Sanatoriohoitoon, lomanviettoon, terveysdieettiruokailuun käytettiin v. 1970 n. 770 milj. ruplaa eli miltei 10 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuodesta 1970 lähtien ammattiliitot ovat ottaneet käyttöön kollektiivitalonpoikien yhtenäisen sosiaalivakuutusjärjestelmän. Talonpojat saavat nyt yhtenäisten vahvistettujen normien mukaisesti työkyvyttömyyskorvausta, äitiysavustusta ja lomia sanatorioihin, lepokoteihin, täysihoitoloihin retkeilykeskuksiin ja pioneerileireille.

Stepan Shalajev kertoi, että valtion sosiaalivakuutuksen budjetti vuodelle 1971 käsittää miltei 18.5 miljardia ruplaa. Väliaikaisesti menetetyn työkyvyn korvaukset kohoavat. Tähän tarkoitukseen myönnetään 3 miljardia 895 milj. ruplaa. 92 miljoonalla ruplalla lisääntyivät äitiysavustukset.

Myös eläkkeet kohoavat keskimäärin. Eläkkeisiin on varattu uudessa budjetissa 12 miljardia 704 milj. ruplaa. Sanatoria- ja lomakotihoitoon varataan tänä vuonna 837,6 milj. ruplaa. Näillä varoilla ammattiliitot lähettävät sanatorioihin, täysihoitoloihin, lomakoteihin ja retkeilykeskuksiin ilmaiseksi tai huokeista maksuista 8,355,000 työläistä ja virkailijaa. 7,700,000 koululaista on pioneerileireillä. Ammattiliittojen parantoloiden paikkoja lisätään 20,000:lla. Valtion sosiaalivakuutuksen kustannuksella voidaan kustantaa vanhempien mukana seuraavien 7—15 vuotiaiden lasten loma lepokodeissa.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki. — (Suomi-Seura)

Ennätyslämpöinen tammikuu

Kaikkien aikojen tammikuun lämpöennätys Suomessa mitattiin 11. tammikuuta Pohjanmaalla Oulaisissa. Elohopea kipusi mittauspaikalla peräti 9,8 Celsiusastetta (49,6 F) nollan yläpuolelle. Edellinen tammikuun lämpöennätys oli mitattu Maarianhaminassa v. 1932. Lämpötila oli tällöin 8,4 astetta C (47,1 F). Tätä ennen lämpöasteita oli tammikuussa Suomessa tavallista enemmän v. 1925, jolloin Helsingissä mitattiin 8,2 (46,7 F) astetta.

Lämpöaalto on sotkenut luonnon aikataulun: Helsingin seuduilla kaikui talitinttien tuttu tititityy, vaikka maaliskuuhun on vielä matkaa. Pajupensaat ovat paikoin jo aivan valkeina pajunkissoista. Myös talviurheilun harrastajien ohjelmat ovat menneet sekaisin lumen puutteen vuoksi, ladut ovat sulaneet ja luistinradat ovat veden vallassa.

Euroopan säätilanne on hassunkurinen. Napapiirin mailla Rovaniemellä ja Ivalossa oli 11. tammikuuta kaksi (35,6 F) lämpöastetta eli saman verran kuin Amsterdamissa. Suomessa ei millään sääasemalla mainittuna päivänä mitattu pakkaslukemia. Sitä vastoin Keski-Euroopan sydämessä Wienissä oli pakkasta 6 Celsiusastetta (+21,2 F), Berliinissä oli kylmää 3 astetta (+26,6 F) ja Zurichissä kaksi (+28,4 F). Helsingissä oli samanaikaisesti +5 astetta (41 F).

Kekkonen kesäkuussa Turkkiin

Presidentti Urho Kekkonen tekee virallisen vierailun Turkkiin ensi kesäkuun 7.—12. päivien välisenä aikana. Vierailukutsun on esittänyt Turkin presidentti noin vuosi sitten ja asia valvistettaneen presidenttien kanslioiden tekemän sopimuksen mukaan maalis - huhtikuussa kummassakin maassa yhtä aikaa. Ensimmäiset tiedot presidentin vierailusta tulivat tällä kertaa erään kansainvälisen tietotoimiston välityksellä Turkista. Mainittakoon, että presidentti Kekkonen vierailee tammi-helmikuun vaihteessa Italiassa ja Vatikaanissa.

Mellakantorjuntakone Suomesta Intiaan

Ensimmäinen suomalaiseen keksintöön perustuva, mellakantorjuntaan tarkoitettu kevytvaahtolaite laivattiin äskettäin Intiaan. Helsinkiläisen keksijän kehittämä laite pystyy tarvittaessa synnyttämään mellakointia estävän vaahtovallin jopa 16 tunniksi. Keksijän Bernt-Johan Färlingin "tykki" kykenee lennättämään kyynelkaasua sisältävän vaahdon 12 metrin päähän. Laitteen ensimmäisen myyntikappaleen on tilannut Intian presidentti. Hintaa laitteella on radiopuhelimineen ja kaasunaamareineen noin 3000 markkaa.

Yli 7 mmk:n perinnöt Suomeen

Yli 7,2 miljoonan markan perinnöt tilitettiin ulkomailta Suomeen viime vuoden aikana. Näistä suurin osa tuli Yhdysvalloista ja Kanadasta.

Ulkomailla kuolleiden jäämistövaroja tilitettiin Suomen ulkomailla olevien edustustojen kautta 168 perijälle viime vuoden aikana. Suurin tilitetty jäämistö oli yli 800,000 markkaa ja pienin 13 markkaa 99 penniä. Yhdysvalloista tuli noin kuutisen miljoonaa ja Canadasta noin miljoona markkaa.

Ulkomailla asuville perjöille lähetettiin Suomesta perintörahoja viime vuonna noin kolme miljoonaa markkaa. Eniten jäämistövaroja meni Ruotsiin, toiseksi eniten Yhdysvaltoihin.

Finnairille kahdeksas viikkovuoro USA:han

Yhä tiukemmaksi käy sinivalkoisten siipien suhina Pohjois-Atlantin yllä ensi kesänä. Finnair on Amerikan-reittinsä suhteellisen huonoista kokemuksista huolimatta päättänyt panna kahdeksan viikottaisen vuoron kesäkuukausiksi. Se lennetään välilaskuitta ja tällaiselle non-stoplennolle uskotaan matkustajia löytyvän. Matka Helsingistä New Yorkiin kestää tällä vuorolla 8 tuntia 50 minuuttia, kun se esimerkiksi Amsterdamin kautta kestää yli 11 tuntia.

Kirjoituksia KEVÄT-julkaisuun

Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten yhteisvoimin valmistama perinteellinen vappujulkaisu, KEVÄT 1971, ilmestyy suunnitelmien mukaisesti tulevan huhtikuun alkupäivinä. Avustajia pyydetään taas rikastuttamaan tätä julkaisua kirjoituksillaan, novelleilla, kertomuksilla, runoilla jne, sekä erikoisesti kirjoitusten yhteyteen sopivilla tai muuten Yhdysvaltain ja Canadan suomalaisten nykyajan elämää ja toimintaa heijastavilla kuvilla.

Teknillisten seikkojen vuoksi on sitä parempi mitä pikemmin avustajien kirjoitukset ja kuvat saadaan julkaisun toimituksen käytettäväksi mutta viimeistään niiden pitäisi olla Sudburyssa helmikuun 20 pnä 1971.

Avokätisestä avustuksesta etukäteen kiittäen,

KEVÄT-julkaisun toimitus
Box 69. Sudbury, Ont.

PÄIVÄN PAKINA

VAPAA SANAN FOBIA

Erottamattomana osana yleensä työväenvastaisesta asenteestaan Toronton Vapaa Sana elää vieläkin "päin inhaa itää" hurmahengen vallassa, minkä Suomen kansan suuri enemmistö aina ajattelukykyistä porvaristoa myöten on punninnut, köykäiseksi ja Suomen kansalle suuria onnettomuuksia aiheuttaneeksi pölvästelyksi havainnut.

Huolimatta siitä, mitä Neuvostoliitto, tai sen kansalaiset tekevät, tai tekemättä jättävät, Vapaa Sanan mielestä se on aina pahasta. Toimien ikäänkuin se olisi varsinkin Suomen äärioikeiston likaviemärinä, jonka tehtävänä on juoksuttaa vaikkapa tipottain sosialismivastaista törkyä. Vapaa Sana on omaksunut eräänlaiseksi tunnuslauseekseen, että Neuvostoliitto on "aina väärässä". Lehti on vähän samanlainen kuin se entinen irlantilainen, joka Canadaan tultuaan kysyi ensimmäiseksi, että "minkälainen hallitus teillä on" ja kiirehti itse vastaamaan siihen, "ei sillä ole väliä, minä vastustan sitä kuitenkin".

Tällaisen fobian eli pelon ja kauhun tunnelmissa eläminen ei varmaankaan ole iloksi Vapaa Sanan toimittajapoloisille herran vuonna 1971, jolloin "päin inhaa itää" suuntaa jyrkemmin edustaneet suojeluskunnat, lottajärjestöt ja muut kansanvaltaisen yhteiskunnan jyrsijät on julistettu laittomaksi ja Suomen hallituksessakin istuu (nimenomaan Suomen kansan tahdosta) muiden demokraattisten piirien kanssa myös kommunisteja.

Viimeisin "päin inhaa itää" älyttömyyden näyte oli Vapaa Sanan tiistaisessa numerossa tammikuun 19 pnä. Huomioiden sen kun Sudburyn seudulta yli 30 vuotta sitten Neuvostoliittoon mennyt Impi Vauhkonen oli synnyinseudullaan vieraillessa todennut, että täällä Sudburyssakin on näinä vuosina tapahtunut kasvua, Vapaa Sanan toimittaja-pakinoitsija "Vatupassi" loihe lausumansa noin nimeensä: "Parempaan päin ollaan täällä Canadassakin menossa käy ilmi aatetoverin tekemästä Vauhkosen haastattelusta sudburylaisessa lehdessä. Me kapitalistisen maan työtätekevät voimme siis olla iloisia. Karl Marxin kurjuusteoria ei ole toteutunut ainakaan Sudburyn seudulla".

Jos täällä vieraillut Impi Vauhkonen olisi panettelusta puhumattakaan arvostellut Canadan olosuhteita, niin Vapaa Sana olisi tietenkin riehaantunut yhtä edesvastuuttomaan jaaritteluun vähän toiselta pohjalta.

Siltä varalta jos on unhoitettu, mitä Impi Vauhkonen ko. haastelulausunnon yhteydessä todella sanoi, lainaamme lyhyesti pääkohdan siitä. Hän sanoi:

"Kyllä on täälläkin tapahtunut kasvua ja muita muutoksia . . . Neuvostoliitossa ei ole vielä kaikki niin kuin toivottaisiin. Elintaso nousee jatkuvasti, mutta johtavissa länsimaissa on toistaiseksi vielä korkeampi elintaso . . . Talouselämän kasvuvauhti ja jatkuva edistys takaa kuitenkin sen, että parannusta tapahtuu nimenomaan myös elintason nousun kohdalta . . ."

Toisin sanoen, hän esiintyi "vaatimattomasti, mutta avomielisesti", kuten silloin lehdessämme kerrottiin.

Ja mitä tekemistä on ns. "kurjuusteorian" kanssa sillä jos vierailulla ollut ulkomaalainen toteaa, että esim. Sudburyn kaupungissa ei ole enää hevosliikettä, kuten hänen lähtiessään, että joidenkin vanhojen talorähjien tilalle on rakenettu kerrostaloja, ja että väkiluku on voimakkaasti lisääntynyt. Juuri tätä tarkoitti Impi Vauhkonen sanoessaan "Kyllä on täälläkin tapahtunut kasvua . . ."

Täällä vieraillut neuvostoliittolainen on koulutettu ja kokenut sanomalehden toimittaja. Mutta hän ei ollut täällä poliittisena tarkkailijana eikä edes sanomalehden kirjeenvaihtajana vaan nimenomaan turistina tai mieluimminkin vierailijana. Luultavasti juuri siksi hän pidättyi poliittisluontoisten lausuntojen antamisesta ja rajoitti puheenvuoronsa vierailijan näkemyksiin yleisestä kasvusta.

Mutta tässä maassa koulun käyneenä ja niin englanninkielen täydellisesti hallitsevana henkilönä, hän olisi voinut "kasvun" lisäksi todeta jotakin muutakin, esim. Torontossa aina pitemmiksi venyvät soppajonot — jotka eivät ainakaan "hyvinvointia" ja kasvua todista — sen että Canadassa on nyt yli puoli miljoonaa työtöntä ja että peräti 20 prosenttia työttömistämme on alle 20-vuotiaita nuoria, joilla toisilla on yliopistosivistyskin.

Impi Vauhkonen olisi voinut kiinnittää huomiota, jos olisi niin tahtonut, esim. myös sellaisiin seikkoihin, mistä New Brunswickia edustava senaattori Muriel Ferguson puhui äskettäin tutkimustensa tulosten perusteella Torontossa vieraillessaan.

Selostettuaan Canadan köyhien elämän eräitä vaikeimpia puolia hän puhui "kodeista", mistä hänen ajatuskantansa mukaan on vaikea käsittää miten perheen jäsenet voivat lainkaan maata. Senaattori Ferguson esitti esimerkin yhdestä perheestä, "leskestä ja hänen useasta lapsestaan, joiden kodin lattiassa oli suuria reikiä ja lautojakin pois. "Te ette pitäisi hevosta tai lehmää sellaisessa paikassa peläten, että ne katkaisevat jalkansa — mutta lapsia asuu siellä", hän sanoi.

Senaattori Ferguson puhui 285,000 perheestä, joiden "päänä" on yksinäinen nainen; siis köyhistä perheistä, joiden lapset elävät puutteessa — ja Montrealissa, hän sanoi, 50 prosenttia näistä köyhistä naisista on leskiä.

Vierailijamme olisi voinut mainita eräästä 53-vuotiaasta torontolaisesta insinööristä, joka sikäläisen aamulehden kertoman mukaan on ollut työssä $15,000 vuosipalkalla, joutuen nyt kuitenkin tuhansien muiden mukana työttömäksi. Tämä insinööri kohtaa työtä etsiessään ylivoimaisia esteitä siksi kun hän on "liian vanha" sanoo mainittu lehti.

Vierailija olisi voinut puhua siitä kun Canadassa on yli 4,000,000 köyhyysrajan alapuolella elävää ihmistä. Hän olisi voinut puhua siitä kun pienilukuinen rikkaitten ryhmän ja suurten kansanjoukkojen välinen kuilu laajenee jatkuvasti, rikkaiden tullessa yhä rikkaimmiksi ja kansanjoukkojen köyhtyessä suhteessa rikkaisiin, mikä saattaa siis heijastaa laajojen kansanjoukkojen keskuudessa tapahtuvaa suhteellista "kurjistumistakin".

Vierailija olisi voinut, jos olisi tahtonut, puhua kaikesta yllämainitusta ja paljosta muustakin. Mutta vaatimattomasti esiin tyneenä ja kohteliaana vierailijana hän mainitsi vain yleisistä kasvupuolista, huomioiden kaiketi kuten hyvien käyttäytymistapojen perusteista puhuttaessa sanotaan, että "hirtetyn kodissa ei puhuta köydestä".

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

Maailmanmestaruuden omaava 17-vuotias canadalaistyttö, Betsy Clifford, Ottawasta, palasi torstaina muutaman päivän "yksityiselämään" jäämisen jälkeen mäkirinteille uudelleen ja voitti Schrunsissa, Itävallassa pidetyissä kansainvälisissä kilpailuissa maailmancupin erikoispujottelun. Betsyn kahden laskun yhteenlaskettu voittoaika oli 1 min. 33.50 sek. Toiseksi tuli ranskatar Britt Lafforgue, ajalla 1.34.02 ja kolmanneksi Itävallan Wiltrud Drexel 1.34.04. Torontolainen Judy Crawford oli kymmenes.

URHEILU-UNION JOHTAJA IHMETTELEE HOCKEY CANADAN EDESOTTAMISIA

Opiskelijain urheilu-union (Canadian Inter-Collegiate Athletic Union) presidentti Maury van Vliet arvosteli Calgaryssa viime torstaina sekä Hockey Canada-järjestöä että terveysministeri John Munroa.

"Kukapa muu kuin Hockey Canada voi kuluttaa $300,000 vuodessa saadakseen jääkiekkoilun maailmanmestaruuskilpailuissa lyödyksi venäläiset, tshekit ja ruotsalaiset, jääden itse lopulta menemättä jäälle" hän kysyi.

"Kuka todella tietää mikä Hockey Canada on". Se on nyt äkkiä kiintynyt intercollegiate-jääkiekkoiluun, oltuamme 50 vuotta kokonaan paitsiossa."

Albertan yliopiston fysikaalisen opetuksen johtaja, tri van Vliet antoi ymmärtää, että terveysministeri Munro on saanut huonoja neuvoja kunto- ja amatööriurheilun tiimoilta.

NYMAN 25. NL:n ENNÄTYSMÄESSÄ

Bakuriani. — Korkealla vuoristossa sijaitsevassa Bakurianin kylässä tehtiin äskettäin mäenlaskussa Neuvostoliiton ennätys.

Vasta 18-vuotias opiskelija Sergei Zontov liiteli täällä toisella hyppykierroksella peräti 115.5 m, joka toi hänelle kilpailun ylivoimaisen voiton pistemäärällä 244.5

Ensimmäisen kierroksen jälkeen oli johdossa 17-vuotias uusi tulevaisuuden lupaus Juri Kalinin tehden 101 metriä kantaneen hypyn.

Myös Zontov hyppäsi näin pitkälle.

Toisella kierroksella Kalinin tyytyi päivän toiseksi pisimmällä hypyllään 108 metriin.

Tshekkoslovakian Jiri Raska sijoittui tasaisella 102.5 ja 103.5 m:n hypyillään kolmanneksi Zontovin ja Kalinin jälkeen.

Suomen Kai Nyman sijoittui 25. sijalle ja Erkki Pukka 33.

KAKSI ME:tä DAVOS'ISSA

Davos. — Kaksi uutta maailmanennätystä syntyi hiljattain Davosissa pidetyissä pikaluistelukilpailuissa. Lisäksi sivuttiin yhtä.

Hollantilainen Stien Kaiser paransi naisten 1,500 metrin ME:n aikaan 2.15.89. Entinen ennätys oli hollantilaisen Antje Keulenin nimissä 2.17.20.

Miesten 3,000 metrillä Hollannin Ard Schenk luisteli ajan 4.12.-60. Tulos on 3.8 sekuntia parempi kuin hänen maanmiehensä Jan Bolsin nimissä ollut ennätys.

Miesten 1,000 metrillä Norjan Ivar Eriksen sivusi Neuvostoliiton Valeri Muratovin maailmanennätystä luisteltuaan 1.19.20.

KAJOSMAA VIIDENTEIÄ

Leningrad. — Tshekkoslovakian Helena Sikolova voitti naisten 5 kilom. hiihdon Kaukolovassa, Leningradin lähistöllä pidetyissä kansainvälisissä kilpailuissa.

Suomen Marjatta Kajosmaa oli viides. Riitta Lehtinen oli vasta 44:n ja Helena Takala 60:s.

GRIMMER VOITTAJAKS$I

Miesten 15 kilom. vei voiton Itä-Saksan Gerhard Grimmer. Hän jätti toiseksi tullutta Neuvostoliiton Valeri Tarakanovia 10 sekuntia. Paras suomalainen oli Pauli Korhonen, joka sijoittui 11.

Oravat vaeltavat

Neuvostoliittolaisia tiedemiehiä askarruttaa, miksi oravat ajoittain vaeltavat massoittain taigalta merelle. Eri eläinlajien muuttoihin on jo kauan kiinnitetty huomiota, mutta tällaisten vaellusten syyt ovat vielä melkein ratkaisemattomia arvoituksia.

Kaukoidän biologit olettavat, että oravien vaellukset, jotka toistuvat 3—5 vuoden väliajoin, ovat eräänlaista lajin lukumäärän itsesäätelyä.

Tätä mieltä on mm. eläintieteilijä Jevgeni Smirnov, joka on pitkän aikaa tarkkaillut oravia Sihote-Alinskin luonnonpuistossa.

Hän on todennut, että muuttohalu valtaa sadat tuhannet oravat jopa silloin, kun taigalla on kypsymässä runsaasti setripähkinöitä ja muuta ravintoa. Huolimatta ravinnon runsaudesta oravat pyrkivät kohti Japanin meren rannikkoa, jossa ravintoa ei ole. Ne kulkevat kahdessa kuukaudessa jopa 400 kilometriä. Muuttoon ei osallistu kuitenkaan vain "liikaväestö". Tällaisten muuttojen jälkeen laskee oravien määrä metsissä jyrkästi.

Pahanhajuinen hengitys

Pahanhajuinen hengitys on varsin kiusallinen. Sen ei kuitenkaan tarvitse merkitä mitään sairautta, vaikka monet niin kuvittelevat. Usein se johtuu huonoista hampaista. Mutta myös terveillä henkilöillä, joiden hampaat ovat ehjät, voi olla pahanhajuinen hengitys, varsinkin aamulla, jos heillä on tapana nukkua suu auki. Mutta jos hengitys haisee heti hampaiden harjauksen jälkeenkin, on syytä kääntyä lääkärin puoleen.

Militarisointia jatketaan USA:ssa

Moskova. — Yhdysvaltain sotilaallisten kulujen kartuttaminen uutena varainhoitovuonna "todistaa hallituksen aikovan edelleenkin etsiä ulospääsyä vaikeuksiinsa talouselämän militarisoinnin tieltä", kirjoitti viime viikolla Pravdassa Nikolai Kurdjumov. Hän kommentoi Yhdysvaltain puolustusministerin New Yorkin talousklubissa pitämää puhetta, jossa Laird yritti perustella sotilaallisen budjetin lisäämisen "tarpeellisuutta".

Yhdysvaltain hallitus on jo periaatteessa päättänyt lisätä sotilaallisia kuluja edessä olevana varainhoitovuonna 3.5 miljardilla dollarilla. Kunnioitettava summa lisämäärärahoista käytetään uusien hyökkäysaseiden kehittämiseen ja täydellistämiseen, kirjoittaa lehtimies.

On tyypillistä, että melkein samaan aikaan kun tiedotettiin suunnitelmista luoda uusia kalliita asejärjestelmiä, Washingtonissa tiedotettiin Valkoisen talon kiireellisiin sosiaalimenoihin tarkoitettuista määrärahoista, mm. köyhyyttä ja kurjuutta vastaan käytävän "taistelun" määrärahoista.

Roman Corporatiolta oikeusjuttu Canadan päämin. vastaan

Toronto. — Stephen B. Roman ja Roman Corporation esittivät viime perjantaina anomuksen, että ne voisivat nostaa $104 miljoonan vahingonkorvausjutun pääministeri Pierre Trudeauta ja resurssiministeri J. J. Greenea vastaan.

Kantajan lakimies Barry Pepper sanoi Ontarion korkeimman oikeuden kuulustelutilaisuudessa, että mainitut ministerit "ylittivät valtuutensa" ja "tappoivat" Elliot Lakella olevan Denison Mines Limitedin osakkeiden myyntikaupan.

Mr. Trudeau ja mr. Greenen asianajaja kehoitti oikeutta heittämään pois kantajain anomuksen.

Mr. Roman anoo oikeudelta lisäksi lausuntoa, että Roman Corporationin ja amerikkalaisen Hudson's Bay Oil and Gass Co. Ltd:in välinen kauppa helmikuun 24 pltä 1970 —Denisonin osakkeiden myymisestä mainitulle amerikkalaisyhtiölle — on edelleen voimassa.

Tuomari Lloyd Holden siirsi lausuntonsa antamisen tuonnemmaksi. $104 miljoonan kauppa koski 1.6 miljoonan osakkeen myyntiä $65 hinnasta kappale.

Isyyssyyte Elvikselle

Los Angeles. — Rock-laulaja Elvis Presley on pyytänyt Los Angelesin piirikunnan korkeinta oikeutta määräämään hänet verikokeeseen, jotta pystyttäisiin todistamaan, ettei hän ole viime lokakuussa syntyneen pienokaisen isä. Lapsen äiti on muuan 21-vuotias tarjoilijatar.

35-vuotias Elvis esitti anomuksensa ilmoittaen olevansa valmis verikokeeseen. Hänen lakimiehensä on kertonut laulajan kieltäneen sekä isyytensä että olleensa sukupuolisuhteissa neiti Parkerin kanssa, joka kuitenkin on ilmoittanut lapsensa nimeksi Jason Peter Presley.

Tyttö nosti isyyssyytteen Elvistä vastaan elokuussa. Tämä on ollut naimisissa vuodesta 1967 lähtien.

Viisi vuotta vähemmän

New Yorkissa on tutkittu kastraation (kuohitsemisen) vaikutusta miespuolisissa potilaissa. On osoittautunut, että kastroidut miehet elävät kauemmin, erityisesti jos toimenpide on suoritettu ennen puberteettia. Tämän perusteella oletetaan, että miesten sukupuolihormooneissa piilee syy siihen, että miesten elinikä USA:ssa on keskimäärin viisi vuotta lyhyempi kuin naisten.

— Haluan valittaa! Teidän koimyrkkynne ei kelpaa mihinkään! Koit syövät sitä kuin tyhjää!

— Silloinhan kaikki on kunnossa. Niin kauan kuin koi syö myrkkyä, se ei kajoa vaatteisiin.

Hearstin kuulumisia

Hearst, Ont. — Tällä perukalla on ollut kokolailla kylmää säätä jo pidemmän aikaa ja luntakin on tullut aivan tarpeeksi.

Joulu ja muut juhlat ovat nyt sitten menneet ohitse. Sattuihan niitä auto- ja moottorikelkkakolareita muutamia juhlien aikana. Se moottorikelkoilla kauppalan rajojen sisäpuolella ajaminen pitäisi kieltää kokonaan. Jalankulkijatkin saavat olla hyvin varuillaan, etteivät joudu niiden ruhjottaviksi.

Työolot täällä nyttää olevan ennallaan ja muuten on elämä vilkasta. Ihmetellä kuitenkin täytyy, että millä suuriperheiset pystyvät lapsensa ruokkimaan ja vaatettamaan kun elintarvikkeetkin ovat kovin kalliita.

Ranskalaiset ne näyttävät valloittavan tämänkin Pohjoisen kylän, sillä täällä ei näytä olevan kuin pieni prosentti enää jäljellä englanninkielistä väestöä.

Täällä on myös ollut huomattavasti sairautta suomalaisten keskuudessa. Antti Viita on ollut sairaalassa jo pidemmän aikaa loukkaantumisen vuoksi.

Viime vuoden aikana täällä kuoli suomalaisista Hanna Salo, Edith Ropitson, Vilho Raiskio, Antton Seabloom ja Toivo Laine sekä suomalaisten keskuudessa hyvin tunnetut mr. Kristijanson ja Jean Larose.

Tämän vuoden puolella poistui ikuisiksi ajoiksi joukostamme Walder Neimi (Akoniemi). Hän kuoli Hearstin sairaalassa. Niemi oli syntynyt Ähtärin pitäjässä, Suomessa. Hänellä ei ollut tiettävästi sukulaisia Canadassa. Suomessa jäi suremaan kaksi siskoa. Kevyet mullat haudallesi.

— Aune.

Kuulumisia Järvienpäästä

Thunder Bay. — Talvikarnevaalin avaus Lakehead University oppilaiden järjestämänä on tammikuun 30 pnä. Yleisöä kutsutaan ohjelmalliseen avaustilaisuuteen kello 4—6 välillä iltapäivällä.

* * *

CSJ:n Thunder Bayn osaston kokous on keskiviikkona, helmikuun 3 p. alkaen kello 7.30 illalla Finnish haalilla. Toivottavasti jäsenet saapuvat kokoukseen.

* * *

Viljan kuljetus Thunder Bay elevaattorin välityksellä osoittaa huomattavaa lisäystä juuri päättyneellä viikolla. Käsillä olevat varastot viime viikolla olivat 51,545,000 bushelia. Viikon ajalla saapui viljaa 7,-209,000 bushelia, jota vastoin viime vuonna vain 3,545,000 bushelia. Rautatierahtina tuli elevaattoreihin 946,000 bushelia verrattuna 443,000 busheliin edellisenä vuonna.

— ATH.

Oikeusjuttu Norjassa:

EHKÄISYPILLERI VERITULPAN SYY?

Oslo. — Oslon raastuvanoikeudessa alkoi viime viikolla oikeudenkäynti, jossa unkarilaissyntyinen Josef Judecz vaati länsisaksalaiselta lääketehdas Scheringiltä korvausta sen johdosta, että hän katsoo tehtaan valmistamien e-pillereiden aiheuttaneen vaimonsa kuoleman.

Judeczin asianajaja Jonas Myhre mainitsi jutun käsittelyn alkaessa, että synteettisiä hormonivalmisteita valmistettaessa olisi varauduttava vaikeuksiin, varsinkin koska lääkäreiden tiedot hormonien vaikutuksesta ovat rajoitetut. Terveen naisen hormonitasapaino saattaa häiriytyä siten, että hänen ruumiinsa hormonikoostumus vastaa raskaudentilaa, mikä puolestaan lisää veritulpan vaaraa, Myhre huomautti.

51-vuotias Judecz nosti syytteen länsisaksalaista lääketehdasta vastaan sen jälkeen kun hänen vaimonsa oli marraskuussa 1964 kuollut sydänveritulppaan eräässä Bergenin sairaalassa. Judeczin mielestä hänen vaimonsa kuoleman olivat aiheuttaneet Anovlar-nimiset e-pillerit, ja hän vaati 320,000 kruunun korvausta pillereiden valmistajalta.

Asianomistajan lainopillisena avustajana toimiva Myhre väitti, että e-pillereiden käytön ja veritulpan välillä on olemassa yhteys.

Oikeudenkäynti on ensimmäinen laatuaan Länsi-Euroopassa, mutta Yhdysvalloissa on käyty lukuisia vastaavanlaisia oikeudenkäyntejä, joista ainakin kaksi on päättynyt korvauksenhakijan eduksi, Myhre sanoi. Hänen mukaansa Anovlar-pillereitä ei enää myydä Norjassa, mutta kylläkin muualla Euroopassa.

E-pillereiden koostumus on muuttunut jonkin verran vuoden 1966 jälkeen. Lääketehdas väittää, että markkinoilla ei ole enää niitä pillereitä, joita Judeczin vaimo nautti.

Tärkeimmät vuodet

Amerikkalainen mietintö, joka koskee kehityksessään häiriytyneitä lapsia, on huomioon ottamisen arvoinen. Sen mukaan aika yhden ja kahden ja puolen vuoden välillä on hyvin merkityksellinen lapsen älykkyysosamäärälle. Se voi merkitä sitä, että 75% henkisestä taaksejääneistä ja kehityshäiriöityneistä lapsista on joutunut tähän tilaan huonon ravinnon, rakkauden, kontaktin ja kasvatuksen puutteen vuoksi tai muiden laiminlyötyjen seikkojen takia. Lukuisia tapauksia voidaan jatkuvasti parantaa, todetaan mietinnöissä.

Tämä on ensimmäinen jättiläismäinen matkustajalentokone, joka on laskenut Torontoon lentokentälle. Lentokone jouduttiin ohjaamaan Toronton kentälle New Yorkissa äskettäin vallinneen huonon sään vuoksi. Toronton kansainvälisen lentokentän virkailijat sanoivat, että Alitalia 747-merkkinen kone — jossa oli 191 henkilöä — laskeutui kentälle ilman vaikeuksia ja käytti laskunsa yhteydessä vähemmän tilaa kuin DC-8-merkkiset lentokoneet.

Tehdasterveysasemia Neuvostoliitossa 1,450

Neuvostoliitossa on sairaalalaitoksen ja muun lääkintähuollon lisäksi suurissa tehtaissa ja liikennelaitoksissa omat terveydenhuoltoasemansa, jotka palvelevat työläisiä ja toimihenkilöitä.

Tällainen terveydenhoitoasema muodostaa kokonaisen kompleksin, jossa on poliklinikka, sairaala ja pienempiä sairasasemia, dieettiruokalat, lastentarhat ja seimi. Tällä hetkellä NL:ssa toimii yli 1,450 tällaista lääkintälaitosta, joissa sairaspaikkoja yhteensä yli 173,000.

Pienemmissä tehtaissa, joihin ei ole välttämätöntä perustaa tällaisia suuria lääkintälaitoksia, toimii sairastupa. Niiden työtä johtaa lähellä sijaitseva alueellinen poliklinikka. Neuvostoliitossa on yli 32,000 tällaista tehtaan sairastupaa.

Lääkärit suorittavat säännöllisesti työntekijöiden keskuudessa tarkastuksia, erityisesti siellä, missä työolosuhteet ovat terveydelle vaarallisia. Usein lääkärit määräävät työntekijän joksikin aikaa sairasosastolle. Tehdasosaston lääkäri seuraa työntekijöiden terveydentilaa ja jos katsoo tarpeelliseksi, vaatii työntekijän siirrettäväksi toiseen työhön.

Niille työläisille ja toimihenkilöille, jotka tarvitsevat lisälomaa, on käytettävissä tehtaan sanatorio. Näissä hoitolaitoksissa työläiset työpäivän päätyttyä viettävät vapaa-aikaansa ja saavat tarvittavaa hoitoa: valohoitoa, mutakylpyjä jne. Tarvittaessa lääkäri määrää dieettiravinnon. Tällaisia tehtaitten sanatorioita on Neuvostoliitossa 1,700.

Erityisesti kiinnitetään huomiota naispuolisten työntekijöiden terveydentilaan. Tehtaissa toimii naisten neuvoloita ja tehdasosastoihin on perustettu erityisesti naisten huoneet. Lastentarhoissa lapset ovat kokeneiden lääkäreiden valvonnan alaisina.

LUNOHOD SELVIYTYI TARKKUUSKOKEESTA

Moskova. — Neuvostoliittolainen kuunkulkija Lunohod-1 palasi viime viikolla paikalle, josta se kaksi kuukautta aikaisemmin läht historialliselle taipaleelleen. Kuuauto oli kaikkiaan liikkunut yli 3,5 kilometriä, kun ohjauskeskus pysäytti laitteen 10 metrin päähän Luna-17:sta, joka toi kuunkulkijan Kuun pinnalle marraskuun 17. päivänä. Kuunkulkijan työohjelma jatkuu edelleen, ilmoitettiin Moskovasta.

Kuunkulkija saavutti määränpäänsä runsaat neljä tuntia kestäneen televisioyhteyden aikana. Koe, jonka tarkoituksena oli arvioida kuunkulkijan ohjauslaitteiston tarkkuus ja luotettavuus sekä tarkistaa ohjaus- ja liikkumismenetelmät, täytettiin erittäin tarkasti, ilmoitettiin avaruuden kauko-ohjauskeskuksesta. Kuunkulkija välitti saman televisioyhteyden aikana Maahan kuvan Luna-17 avaruusaluksesta sekä maapallosta Kuun taivaalla.

Täällä julkaistuista tiedoista kävi edelleen ilmi, että kuunkulkijan kuukausi sitten jättämät jäljet näkyivät televisiokuvassa "selvinä kuin eiliset". Lunohod ylitti nämä jäljet tullessaan uutta reittiä emäaluksensa luo. Se ylitti matkallaan joitakin yli 20 metrin halkaisijan omaavia kraattereita, joiden rinteiden kaltevuus oli paikoin 15 astetta.

Napaseudun jäät sulavat

Leningrad. — Napaseudun jäätiköiden paino vähenee, väittävät neuvostoliittolaiset tiedemiehet, jotka ovat suorittaneet jäätikkötutkimuksia napaseudulla. He arvelevat, että mikäli jää täällä sulaa edelleen samalla vauhdilla, niin tuhannen vuoden kuluttua voivat laivat kulkea Pohjoisnavan alueella ympäri vuoden.

Jäätiköiden voimakkaan sulamisen tiedemiehet selittävät johtuvan maapallon ilmaston yleisestä lämpenemisestä, mikä johtuu näköjään ilmaston rytmisistä vaihteluista.

Mittaukset koeporauksissa ja lumimittaukset ovat osoittaneet, että nykyisissä ilmasto-oloissa supistuu kaikkien pohjoisten saarien jäätikköalue jatkuvasti. Pelkästään napa-alueen suurimman saariston Severnaja Zemljan viisi huomattavinta jäätikköä menettävät vuosittain keskimäärin 4.5 kuutiokilometriä jäätä.

Maksaleikkauksia

Neuvostoliittolaiset tutkijat ovat osoittaneet koe-eläimillä, että vaikka maksasta leikattaisiin kaksi kolmasosaa, voi viimeinen kolmannes suorittaa kaikki tarvittavat toiminnot parinkymmenen päivän kuluttua. He ovat myös todenneet, että ihmisen maksa voidaan jakaa kuuteen toisistaan riippumattomaan osaan, joista jokaista voidaan leikata ilman että muiden toiminta häiriytyy. Tämä merkitsee vielä paljon maksasairauksien, jopa syövän hoidossa.

Don haalin Ikinuorten kerhon vuosijuhla 4 pnä

Toronto. — Tervetuloa jokainen Ikinuorten kerhon vuosijuhlaan, joka pidetään Don haalilla torstaina, helmikuun 4 päivänä.

Lämmin ateria tarjoillaan kello 1, sen jälkeen on vapaaehtoista ohjelmaa, ja toivottavasti komitea järjestää myöskin "polkkamusiikkia", että saisimme vähän pyörähdellä.

Tervetuloa kerholaisten iloiseen seuraan. — ht.

SAULT STE. MARIEN KUULUMISIA

Sault Ste. Marie. — Keskitalven tervehdys täältä tuulisten järvien rantamilta. Olemme kuitenkin onnellisessa asemassa täällä siinä suhteessa, että ilma mitä hengitämme, on raikasta ja puhdasta. Eikä kulkutauditkaan ole vielä isommassa määrässä osanneet tänne kanavakaupunkiin, ainahan sitä talvista flunssaa ilmaantuu, varsinkin vanhempien kansalaistemme keskuudessa. Tällä kertaa onkin kahdessa paikallisessa sairaalassa huutava tilanpuute, varsinkin sydänsairaiden osastolla, ne jotka on jo vähän voimistuneet, pitää väliaikaisesti siirtää vuoteineen käytäville ja antaa heikommille tilansa.

Uraniumi-kauppalasta Elliot Lakelta kuuluu huonoja uutisia, siellä riehuu influenza. Noin 50 pros. kauppalan kahdeksan koulun oppilaista on joutunut olemaan kotona sairauden takia ja nyt influenza on siirtymässä Blind Riverille.

Täällä satoi ensilumi maahan lokakuun toisena päivänä ja nyt on virallisten mittojen mukaan maassa 26 tuumaa. Koko talven lumisade on vähän yli 60 tuumaa, että kyllä meillä on ollut aikalailla muokkausvoimistelua kun yrittää pitää pihatiensä auki.

Viime syksynä lähipaikkakunnan entinen intiaanipäällikkö ennusti tämän talven sääsuhteet, hän sanoi, että joka talouteen tulisi varata kaksi hyvää lumilapiota, jos ajattelee pihatiensä pitää hyvässä kunnossa, sillä tämä talvi tulee olemaan hyvin leuto ja paljon luminen. Ja kyllä hänen ennustuksensa sattui aivan paikalleen ainakin tähän asti. Toissa syksynä tämä sama mies hänen varmoista merkeistään myös ennusti, että niin ja niin monta tuumaa tulee olemaan lunta maassa keväässeen mennessä, ja se sattuikin niin lähelle että hänen arvionsa ylitti viidellä tuumalla.

* * *

Viime vuoden rahtilaiva-liikenne lopetettiin jääesteiden tähden Soon kanavissa tammik. 11. päivänä, mut ta nyt laivojen varustajat tiedottavat, että ainakin osa heidän isommista laivoistaan tulee liikennöimään isoilla järvillä tämän vuoden tammikuun 31 päivään asti. Tällä kertaa on vielä ainakin 7 laivaa kulkuväylillään ylä- ja alavirran puolella. Jään vahvuuden sanotaan olevan Superio-järven puolella noin 4—5 tuumaa ja alavirran puolella Huron-järvellä noin 12 tuumaa. Ne laivat, jotka on vain varustettu 7,000 hevosvoiman koneistolla, eivät näin ollen selviä omin voimin vastavirtaan mennessään, vaan kaksi jäänmurtajaa tulee niiden avuksi.

* * *

Noin kaksi vuotta sitten St. Mary's joen rantamille USA:n puolelle laitettiin tutka-systeemi, jolla voidaan seurata isojen rahtilaivojen kulkunopeutta. Tämä toimenpide oli välttämätön sen takia, kun varsinkin kapeimmilla laivaväylien rantamilla on tuhansia kesäasuntoja ja niiden omistajat valittavat, että laivat kulkevat liian nopeasti ja tekevät suuria laineita, laiturit rikkoontuvat ja rantapenkereet luisuvat järven syvyyksiin. Omaisuusvahingot nousevat vuosi vuodelta, ja kesäasuntojen omistajat myöskin vaativat valtiolta vahingonkorvauksia. Sen jälkeen laivojen kulkunopeus määrättiin kapeimmille väylille ainoastaan 9 mailia tunnissa ja vähän väljemmillä alueilla 12 mailia tunnissa. Mutta arvaappas oikein, että auttoiko näitten sääntöjenteko kovinkaan paljon? Viime vuoden loppuun mennessä asetettiin syytteeseen 935 laivan kapteenia nopeussääntöjen rikkomisesta ja virkailijoiden taholta sanotaan, että jossakin tapauksessa laivan kapteeni voi menettää virkalupakirjansa, jos ei muut keinot auta. Valtiolla on suuret menot että pitäähän sille koettaa järjestää tulojakin.

* * *

Ysitoista vuotta takaperin, eli v. 1960 ensi kerran tuotiin James Bayn alueelta Canadan hallituksen avustamana intiaani-turkismetsästäjiä ja heidän perheitään White Riverin alueelle, koska intiaanit olivat liian vaikeissa olosuhteissa varsinkin talven aikaan omalla alueellaan. Tämä menetelmä on onnistunut oikein hyvin, virkailijain lausunnon mukaan. Intiaanit menevät kesäksi takaisin kotiinsa ja taas tulevat syksyn saavuttua White Riverin alueelle. Tämän 10 talven aikana he ovat saaneet 14,180 beaveria, 1,627 martenia, 434 minkkiä, 54 Lynxia, 447 otteria ja 22 fisheria. Ja sen lisäksi intiaaniperheet tekevät monenlaisia käsitöitä ja kaiverruksia jotka menevät hyvin kaupaksi White Riverin alueella. Turkisten ostajat ovat myöskin kovasti tyytyväisiä nahkojen laadun suhteen ja maksavat hiukan korkeampaa hintaa.

* * *

Soon kaupungin poliisit ovat saaneet huomautuksia moottoriajoneuvojen käyttäjiltä, että varsinkin jatkokoulujen oppilaat kävelevät liian leveästi katuja pitkin, eivätkä tahdo antaa autoilijoille tilaa. Tämän jälkeen virkakunta antoi lausunnon, että tästä lähtien ainakin talven aikana tullaan sakottamaan niitä henkilöitä, jotka ylittävät kadun muualta kuin kulmauksesta. Jos jalkakäytävää ei ole joittenkin katujen sivuilla niin jalankulkijan tulee kävellä vasenta puolta tietä, että autot tulevat häntä vastaan, mutta ei missään tapauksessa oikeaa puolta, jolloinka autot tulevat kävelijän takaa.

Viime vuoden aikana menetti henkensä 7 henkilöä kaupungin alueella kun kävelivät tien oikeaa puolta.

* * *

Kaupungin länsipäässä Prince Townshipissa asuva Francis Roger Ouimet 40, lopetti iltapäivävuoronsa Algoma terästehtaalla ja saapui autonsa luo, mutta ei saanutkaan moottoria käyntiin. Hänen luokseen ilmaantui nuori mies joka tarjoutui auttamaan ja hän pian saikin moottorin käyntiin. Nuori mies sanoi auton omistajalle että koska hän on samaan suuntaan menevä niin antaa hänelle kyytiä, johonka toinen suostui. Kun he olivat kaupungin ulkopuolella, niin etuistuimen takaa nousi toinen nuori mies ja ojensi pyssyn auton omistajan korvan viereen ja määräsi ajamaan kunnan kaatopaikalle, missä he pyssyllä uhaten saivat 210 dollaria rahaa. Ottivat auton ja jättivät omistajan asumattomalle alueelle. Rosvot sanoivat lähteissään että löydät autosi jostakin kaupungin sisällä. Ryövätty käveli toista mailia lähimpään asuntoon mistä soitti poliiseille, jotka onnistuivat muutaman tunnin kuluttua saamaan ryövärit kiinni. Asia oli käsiteltävänä kolmannen kerran oikeudessa, missä vasta-alkavalle ryövärille annettiin tuomio. Yleisen syyttäjän vaatiessa 10 vuoden tuomiota, armahti tuomari nuorta "alokasta" ja määräsi John Michael Ashin, 18 yhtä päivää vaille kahdeksi vuodeksi Ontarion ojennuslaitokseen. Toisen ryövärin vankeustuomiosta en ole tietoinen.

* * *

Lentokentälle menevän tien ja Second Linen nurkkauksessa tuli tämän vuoden ensimmäinen kuolemaan johtanut autokolari. Mrs. Theresa Unchmaniwicz, 46 oli 21-vuotiaan poikansa ohjaamassa autossa kun he joutuivat kolariin vastaan tulevan auton kanssa sillä seurauksella, että pojan äiti todettiin kuolleeksi sairaalaan saavuttua. Pienempiä vammoja sai ajuri ja siskonsa, jotka ovat tyydyttävässä tilassa paikallisessa sairaalassa. Toisen auton ajuri mr. Dennis Whit 45, säilyi loukkaantumatta.

Neljä henkilöä sai surmansa auton ja tukkikuorma-auton yhteen ajossa tammik. 5 pv. maantie no 101 noin 30 mailia etelään Wavasta. Yksi henkilö kuoli lähellä Desbarats nimistä paikkaa, henkilöauton ja rekkaauton kolarissa tammik. 6 pv. 41 henkilöä sai surmansa Algoma piirissä maantieliikenteissä viime vuoden aikana ja 14 sai surmansa Soon kaupungin rajojen sisällä.

* * *

Puhutaan paljon joidenkin ihmisten taholta vesien saastuttamisesta, mutta niin paljon kun olen seurannut tätä asiaa sanomalehtien välityksellä, olen tullut siihen vakaumukseen että se tohina on vain huulen heilutusta, eikä merkitse kovinkaan paljoa. Isot yhtiöt käyttävät tilaisuutta hyväkseen ja antavat isoja numerollisia lausuntoja paikallisille lehdille, kuinka ne muka tulevat lopettamaan vesien saastutuksen, mutta mahdollisesti sanovat kuiskaamalla M. P:lle, jotka oleskelevat Torontossa ja Ottawassa, että älä nyt huoli kiusata itseäsi liikaa tällä asialla, kyllä se siitä järjestyy aikanaan ja rasittuneet piirimme edustajat matkustavat vapaalla lentokyydillä kotiinsa joka viikonlopulla ja TV:n välityksellä antavat kansalle meheviä lausuntoja vajaan viikon saavutuksista, joidenka tuntumaan tuskinpa koskaan pääsemme.

Tänäkin päivänä kaupungin kaduilta kerätty lumi, missä on kaikenlaista likaa ja suolaa, kaadetaan St. Mary's jokeen. Suuria likamöhkäleitä nähdään menevän virran mukana vielä monen mailin päässä, hävittäen kaikki kalat. — H. A.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

NOPEA . . . Täydellinen "GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Puhelin 674.5337

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA
SÄHKÖLAITTEITA
ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture
LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

MUISTILISTA

"Talkootanssit" näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla perjantaina tk. 29 p. kello 7.30 ip.

Suurjuhlakomitean kokous Finnish haalilla perjantaina, tammik. 29 pnä, kello 7.30 ip.

Finnairin kauniita värielokuvia esitetään Finnish-haalilla sunnuntaina, tk. 31 p. kello 2 ip.

Sävel-kuoron Bingo Finnish-haalilla torstaina, helmikuun 4 p., alkaen kello 7.30 ip.

Sävel-kuoron harjoitukset Finnishhaalilla tiistaisin klo 7.30 ill.

Finnish haalin suomalainen kirjasto on avoinna tiistaisin klo 7—8 ill.

Uusia värielokuvia Finnish-haalilla sunnuntaina, 31 pnä

Sunnuntaina, tammikuun 31 päivänä esitetään Finnish haalilla upouusia, Suomea esittäviä Finnair-lentolinjan elokuvia. Filmien nimet ovat: "Koillis-Suomi" (North East Finland) ja "Suomen tapa" (The Finnish Way. Filmien esitys alkaa kello 2 iltapäivällä. Mitään sisäänpääsymaksua ei ole mutta kulujen peittämiseksi kerätään kolehti. Tervetuloa läheltä ja kaukaa Finnish haalille. Siellä on meillä tilaisuus tehdä "pikavierailu" Suomeen. Tähän "matkaan" voival liittyä yhtä hyvin hiljan Suomessa käyneet kuin sieltä kauemminkin pois olleet, sillä elokuvan tekijöillä on tilaisuus ikuistuttaa sellaistakin mitä tavallinen turisti ei ehkä näe. Filmitilaisuudessa tavataan.

Taas on komea pihakiikku tiedossa

Nyt on jälleen saatavana "pilkalla ilman aikojaan" eli 25 sentin hintaisen ovilipun perusteella komea ja arvokas pihakiikku, jonka valmistaja on Anton Linna. Anton on ammatiltaan "nikkari" ja työn tulos on myös sen mukainen. Hän lupasi viedä sen Finnish haalille nähtäväksi heti kun haalille saadaan järjestetyksi sopiva tila sitä varten.

Tämä kiikku ja noin 70 muuta ovipalkintoa jaetaan huhtikuun 17 päivänä Finnish haalilla pidettävissä kevätkarnevaaleissa niille, joille "Onnetar" hymyilee tänä vuonna.

Vaikka Anton panikin hihansa heilumaan tämän Kiikun valmistamiseksi, niin häntä ennen ehti kuitenkin eräs naisystävämme, joka lahjoitti komitean rekisteeraajan Senja Suksen tiedonannon mukaan jo pari viikkoa sitten samaan tarkoitukseen hienon villatakin. Naisia on vaikea lyödä laudalta, vai mitä?

Lisää hyviä uutisia on odotettavissa. — Makkaratikun veistäjä.

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

POLTTOÖLJYÄ
FUEL OIL
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa, että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 566-3631
2091 LASALLE BOULEVARD SUDBURY

ERIKOISUUS
VAPAA TV
jokaiselle asiakkaalle, joka ostaa American Motorsin uuden auton. Erikoisuus kestää ainoastaan helmikuun 28 päivään saakka.
MATADOR, HORNET, GREMLIN tai JAVELIN ostajille 12" KULJETETTAVA TV
AMBASSADOR BROUGHAM ostajille 17" VÄRI TV
LISÄERIKOISUUS
UUDET 1971 HORNET'it
TV:n KERA $2399
Teitä pyydetään maksamaan käsittelystä ja lähetyksestä. $5. mustasta ja $15. värillisestä TV:stä.
Empire MOTORS
KINGSWAY'lla
674-7535

SUDBURYN UUTISIA

NDP:n JOHTAJA MOITTI HALLITUKSIA "POHJOISEN RAPORTISTA"

Ontarion konservatiivihallituksen kaksi eri ministeriä esitti viime perjantaina samanaikaisesti maakuntahallituksen "pohjolaa koskevan kehitysraportin" Sudburyssa sekä Timminsissä ja lauantaina Timminsissä NDP-ehdokkaan valitsemiskokoukseen osallistunut NDP:n maakuntajohtaja Stephen Lewis moitti maakunnan konservatiivihallitusta ja Trudeaun hallitusta niistä ohjelmista, jotka koskevat Koillis-Ontarion taloudellista asemaa.

Mr. Lewisin hyökkäys oli suurimmalta osalta kohdistettu Ontarion konservatiivihallituksen esittämää raporttia vastaan. Raportissa sanotaan, ettei Koillis-Ontariolla ole suurestikaan mahdollisuuksia vetää puoleensa pääasiallista- tai huoltoteollisuutta ja mr Lewis nimitti raporttia "poliittiseksi ilveilyksi, korkeatasoiseksi komediaksi ja typeräksi teatteriksi".

Viitatessaan pohjoisilla alueilla vallitsevaan suureen työttömyyteen mr Lewis sanoi, että liberaalien liittohallitus käyttää ihmisiä kuin vaihtotavaraa.

Mr. Lewis sanoi konservatiivien raportista lisäksi, että "sen laatimiseen kulutetut varat on osoitus siitä henkeäsalpaavasta tavasta, jolla käytetään veronmaksajien rahaa".

Cochrane South-vaalipiiriä Ontarion lainlaatijakunnassa edustava NDP:n William Ferrier nimitettiin seuraavissakin maakuntavaaleissa NDP:n ehdokkaaksi Cochrane South-vaalipiiriin.

ASIAN KÄSITTELY LYKKÄÄNTYI KUUKAUDELLA

Ontarion työsuhdelautakunnan kuulustelut "Unfair Employment Practices"-lain osa 65:n perusteella aloitettiin ilmoitusten mukaisesti viime perjantaina President-hotellissa sen johdosta kun Journal Printing-yhtiön sanotaan erottaneen palveluksestaan isä- ja poikaparin, Norman ja William Allbrightin. Kirjaltajain union taholta sanotaan tämän erottamisen olevan yhteyksissä ko. työläisten järjestäytymisyritysten kanssa. Asian käsittely lykättiin kuitenkin yhtiön lakimiehen isän kuoleman johdosta helmikuun 19 päivään.

FLUNSSAA LIIKKEELLÄ

Sudburyn piirin terveysviraston johtaja tri J. B. Cook sanoi viikonlopulla, että influenssatapaukset ovat lisääntyneet Elliot Lakella ja että flunssa on leviämässä myös kohti Sudburya.

North Bayssa ilmoitettiin suljetun flunssan vuoksi sairaalat vierailijoilta ja noin 25 prosenttia koulujen oppilaista olleen flunssan vuoksi poissa kouluista viime viikolla.

Tri Cook sanoi kuitenkin, ettei flunssaepidemia ollut vielä viikonloppuun mennessä saavuttanut Sudburya.

VESIKAUHUTAPAUKSET LISÄÄNTYIVÄT

Sudburyn alueen terveysvirasto ilmoitti maanantaina, että Sudburyn piirissä todettiin viime vuoden aikana puolta enemmän vesikauhutapauksia kuin vuonna 1969.

Viime vuonna todettiin kaikkiaan 39 vesikauhutapausta ja v. 1969 ainoastaan 18 tapausta.

FIRMALLE ANNETTIIN $25,000 LAHJA

Brown's Concrete Products-yhtiölle, jonka omistaa Taisto Eilomaa ja Johannes Herold, sai viime viikolla liittohallituksen alueelliselta kehityshallinnolta $25,-000 lahjan sementtitiiliä valmistavan firmansa laajentamiseksi. Yhtiön tehtaan laajentamisen väitetään nostavan työläisten määrän yhdeksästä neljääntoista.

TAAS ON TULLUT MAKSUN AIKA

Sudburyn kaupunki aloitti tällä viikolla ennakkoverolaskujen lähettämisen kaupungin alueella kiinteimistön omistaville henkilöille. Tämän viikon aikana lähetettävät verolaskut eivät ole kuitenkaan lopullisia, vaan lisäksi määrätään valtuuston toimesta lopullinen verosumma sen jälkeen kun veromilli on määritelty.

VAROJA VÄHENNETÄÄN

Sudburyn terveysvirasto sai viikonlopulla tiedon, että Ontarion konservatiivisen hallituksen terveysministeriö tulee rajoittamaan tänä vuonna terveysviraston menoja, joista maakuntahallitus maksaa kolme neljäsosaa.

SNO-PRINCE
MOOTTORIKELKKOJEN myynti ja huolto
REGENT MARINE
675-8557
Long Lake Rd., ¼ maili 4-tien rist.

21. 26. 2. 9.

Sävel-kuoron kuulumisia

Kuoron kevätkauden toiminta näyttää alkaneen oikein ripeässä tahdissa, koska suunnittelun alaisena on useampia tilaisuuksia.

Ensimmäisenä on bingo helmik. 4 p. kello 7.30 ip. Komitea tiedoittaa, että tähän mennessä on saatu useampia käytännöllisiä voittoja ja lisää on luvassa, siis siellä "onnenpöydän" ympärillä tavataan.

Sitten seuraava kuoron järjestämä tilaisuus Finnish-haalilla on Rummage Sale, 20 p. helmikuuta. Koska ensimmäinen käytettyjen esineiden myynti onnistui niin erinomaisen hyvin ja "kamaakin" on tullut lisää, niin yritämme uudelleen, joten sopii tulla katsomaan minkä tarvittavan esineen sattuisi löytämään.

Mahdollisesti järjestetään päivälliset ennen kuoron vuosikonserttia joka on maaliskuun lopulla, vaan näistä tilaisuuksista ilmoitetaan myöhemmin.

Ja nyt oikein CSJ:n 60-vuotis merkeissä toivotan kaikille kuoroille etupäässä mitä parhainta uutta vuotta ja hyvää lauluintoa, sekä toivon, että kuoroomme yhtyisi paljon uusia laulajia että ensikesän Suurjuhlissa laulaisimme 60 vuoden voimalla. Siis tervetuloa kuoroon kaikki entiset ja uudet laulajat. Kuoron puolesta — E.

Kuollut

MARIA KUULA

Maria Kuula, Beaver Lakelta, kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa keskiviikkona tammikuun 20 päivänä. Hän oli kuollessaan 96 vuoden ikäinen.

Maria Kuula asui Sudburyn seudulla kymmeniä vuosia ja hänen aviomiehensä Matti Kuula kuoli aikaisemmin.

Lähinnä suremaan jäi yksi tytär, Martha Koski, Dowlingissa ja yksi poika, Kusti Kuula, Beaver Lakella sekä 3 lastenlasta ja 14 lastenlastenlasta.

Hautaus tapahtui lauantaina Landdyn kappelista, Espanolasta. Hautausseremonian jälkeen vainaja siirrettiin Espanolan hautausmaan talvihautaan.

Kalle Johannes Ruismäki, R R 1 Whitefishistä, kuoli Sudburyn General sairaalassa perjantaina, tammikuun 22 päivänä pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli kuollessaan 72 vuoden ikäinen.

Ruismäki asui viimeiset 45 vuotta Sudburyn alueella. Hän oli syntynyt Suomessa ja työskenteli Incon palveluksessa ennen kuin ryhtyi maanviljelijäksi vuonna 1940.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Lyyli (os. Hiironen) ja yksi poika, Willard, British Columbiassa sekä kaksi tytärtä, mrs. Tauno Keränen, Whitefishissä ja mrs. Reino Järvi, Torontossa sekä 11 lastenlasta ja yksi veli Sudburyssa ja neljä siskoa Suomessa.

Hautaus suoritettiin maanantaina Lougheedin kappelista Park Lawn kalmistoon.

Henry (Oja) Ojanperä, Whitefishistä, kuoli pitkäaikaisen sairauden murtamana Sudburyn Memorial sairaalassa perjantaina, tammikuun 22 päivänä. Hän oli kuollessaan 64 vuoden ikäinen.

Ojanperä oli syntynyt Suomessa, Vähässäkyrössä, mistä hän tuli vanhempiensa mukana sylivauvana Yhdysvaltoihin ja sieltä Sudburyn alueelle 54 vuotta sitten. Vuonna 1937 hän solmi avioliiton Elsie Hongellin kanssa.

Lähinnä suremaan jäi vaimonsa Elsie ja kolme tytärtä, mrs. John (Evelyn) Kiviaho ja mrs. Ralph (Eileen) Mäkelä, Whitefishissä sekä Pauline kotona ja neljä lastenlasta sekä yksi veli, Bill Oja ja neljä siskoa, mrs. Meimi Kainulainen, mrs. Elmi Nurmi, mrs. Annie Kuula sekä mrs. Irene Saikkonen, kaikki Whitefishissä.

Hautaus tapahtui maanantaina Lougheedin kappelista Park Lawn hautausmaahan.

Psykoanalyysi epäsuosiossa

Psykoanalyysi on katoamassa, väittää amerikkalainen psykiatrian professori Thomas Szazs. USA:ssa on 140 tunnettua psykoterapeuttista menetelmää, mutta psykoanalyysiin menee vähiten potilaita, nimittäin ainoastaan kaksi prosenttia niistä, jotka hakeutuvat psykiatrin hoitoon. Ja luku on jatkuvasti laskussa.

SUDBURYN OSASTOLLA HYVÄ VUOSIKOKOUS

CSJ:n Sudburyn osaston vuosikokous pidettiin viime sunnuntaina osaston omistamalla Finnish haalilla. Kokoukseen oli saapunut kiitettävästi jäseniä, vaikka ulkona vallitsikin talvinen sää lumen tuiskutessa ja teiden oliessa liukkaassa kunnossa.

Asioiden käsittely luisti kokouksessa eteenpäin hyvällä vauhdilla ja keskustelu oli asiallista ja kiinnostavaa.

Heti kokouksen alettua siirryttiin ensimmäiseksi kirjeenvaihtoon ja sen yhteydessä käsiteltiin CSJ:n toimeenpanevalta komitealta ja Vapaus kustannusosakeyhtiön johtokunnalta tullut yhteinen kirje. Osaston jäsenet päättivätkin yksimielisesti, että kyseisessä kirjeessä esitetty ehdotus hyväksytään ilman varauksia.

Kirjeenvaihdon yhteydessä ilmeni myös, että helmikuun 15 päivänä alkaa Vapauden ja Liekin tukemiseksi paperikeräys, jonka tavoite on $2,100.00. Tällä rahalla ostetaan "vaununlasti sanomalehtipaperia" ja osasto päätti tukea tätä kampanjaa $200.00 suuruisella summalla. Lisäksi kokouksessa päätettiin, että sanoamlehtikomitea järjestää sopivana ajankohtana seurapelitilaisuuden sanomalehtipaperirahaston kartuttamiseksi. Keräystä koskevat listat jaettiin myös kokouksessa osaston jäsenille yksityislahjoituksia varten.

Koska kirjeenvaihdon yhteydessä kävi myös ilmi, että Liekki-lehtemme ilmestyy erikoisena suomalaisen kansalliseepoksen, Kalevalanpäivän erikoisnumerona, niin päätettiin laittaa tähän lehteen $20.00 Kalevalanpäivän tervehdys.

Tämän jälkeen siirryttiin käsittelemään eri vuosiraportteja ja osaston vuosiraportista kävi ilmi, että toimintamme oli ollut vilkasta kaikin puolin. Sävel-kuoron toimintaraportti puolestaan osoitti mm., että viime vuonna tuli kuluneeksi 25 vuotta kuoron perustamisesta ja että kuoron toiminta on edelleen hyvin vilkasta.

Osastomme sairashuoltokomitean raportista ilmeni, että sairashuoltokomitean ahkerat jäsenet olivat vierailleet viime vuoden aikana Sudburyn sairaaloissa, hoitokodeissa ja vanhainkodissa yhteensä 1,048 potilaan ja hoidokin luona. Kokouksessa huomioitiin tämä seikka ja esitettiin toivomus, että sairashuoltokomitean jäsenet jatkavat edelleen tätä vaativaista toimintaansa.

Finnish haalin näyttämötoiminta osoittautui esitetyn raportin mukaan tyydyttäväksi. Viime vuoden aikana haalilla esitettiin osaston näyttelijäin toimesta kaksi kokoillan näytelmää ja lisäksi saatiin nauttia torontolaisten vierailijain esittämästä kokoillan näytelmästä. Tämän lisäksi näyttämökomitea järjesti kaksi bingotilaisuutta ja muuta toimintaa.

Kirjastokomitean raportista ilmeni, että viime vuoden aikana Finnish haalin kirjastosta lainattiin noin 400 kirjaa luettavaksi. Kirjastokomitean raportista keskusteltaessa, osaston kokous valtuutti komitean hankkimaan uusia kirjoja nyt jo laajaan kirjavalikoimaan.

Kuultuaan osaston jäsenkirjurin raportin kokousväki hyväksyi päätöksen, minkä perusteella osastomme jäsenyyteen kehoitetaan liittymään kaikkia niitä henkilöitä jotka ovat suomalaisen kulttuurin harrastajia ja haluavat sen vaalimisessa auttaa.

Osaston rahastonhoitajan raportista ilmeni, että Finnish haali toimi viime vuonna kiitettävän hyvin jääden rahallisesti huomattavasti voiton puolelle. Samassa yhteydessä ilmeni, että CSJ:n Sudburyn osasto oli tehnyt viime vuoden aikana lehtiemme Vapauden ja Liekin taloudellisen aseman tukemiseksi huomioonotettavia lahjoituksia. Osaston kokousväki teki myös yksimielisen päätöksen, että tulemme edelleenkin tukemaan lehtiämme. Kokousväki antoi rahastonhoitajalle kiitoksen vaativan työn suorituksesta.

Komiteoiden valintakysymyksen tullessa esille työjärjestyksessä olivat kaikki osaston jäsenet sitä mieltä, että pidetään entiset komiteat samoissa tehtävissä kuin viime vuonnakin ja koska ei vastalauseita kuulunut, niin samat henkilöt jäivät vielä täksi vuodeksi tehtäviinsä.

Johtokunnan jäsenten valinnassa ei myöskään jouduttu suorittamaan äänestystä. Eino Lehtola halusi erota johtokunnasta, mutta hän tuli kuitenkin varajäseneksi. Siis tämän vuoden johtokunta koostuu seuraavista henkilöistä: Rauha Mäki, Impi Poutanen, Ensio Wuori, Hannes Suomala, Edwin Suksi, William Eklund, Anton Linna, Aimo Mäki ja Matti Mäkelä sekä E. Lehtola varajäsen.

Lopuksi on tietenkin paikallaan mainita, että kokouksen puolivälissä nautittiin osaston emäntien keittämää maukasta kahvia oikein "nisusen" kera. Kiitos kaikille kokoukseen osallistuneille jäsenille.

— M.

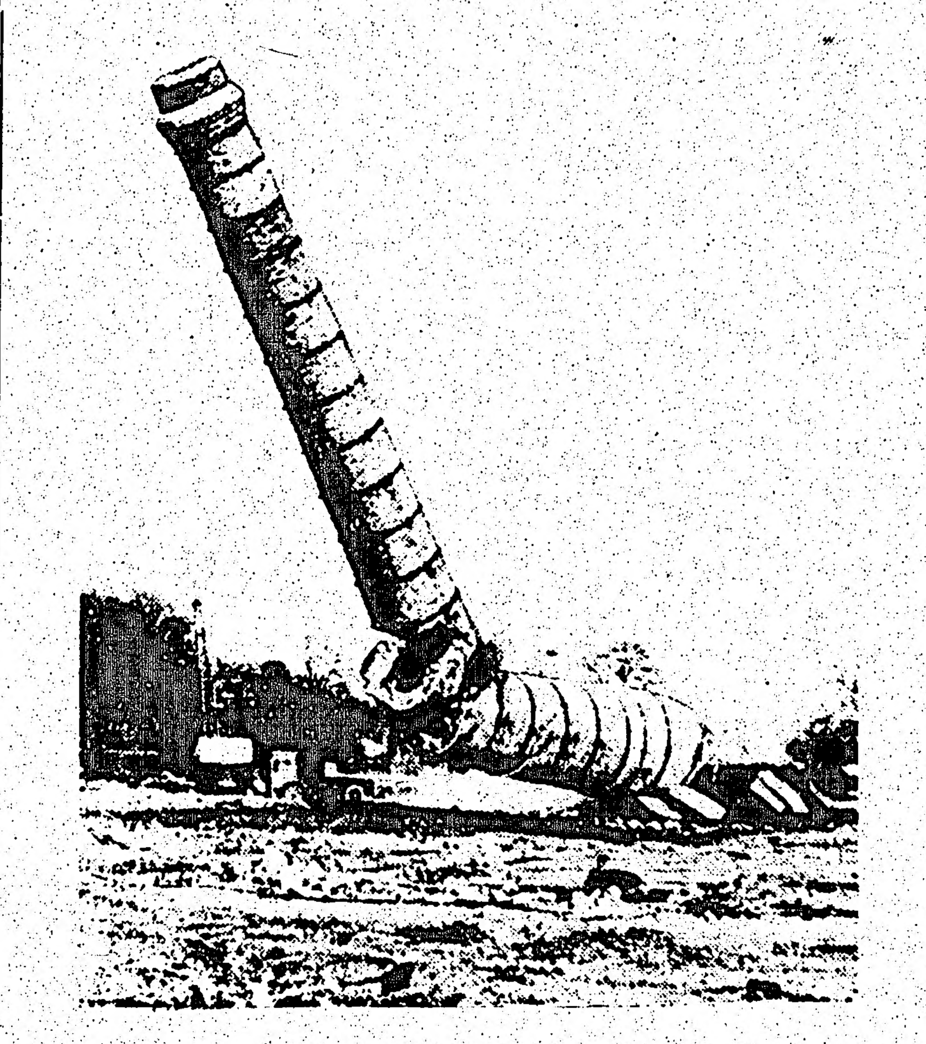

Tämä 125 jalan korkuinen savupiippu kaadettiin yli 100 vuotta kestäneen "savustamisen" jälkeen Lontoossa, Englannissa. Savupiipun kohtalo on esimerkkinä maailmassa tapahtuvista muutoksista ja siitä, että taistelu saastutuksen lopettamiseksi sekä elinympäristömme suojelemiseksi on jatkuvasti kiristymässä.

SANOTAAN...

NAURAKAA ilmoille . . . ruostumiselle . . . arvon laskulle
AUTONNE RUOSTUMATTOMAKSI ZIEBART KEINOLLA!
- Taattu autokehyksen ruosteen ehkäisykeino
- Patentoidut laitteet erikoisesti suunniteltu pääsemään kaikkiin rakoihin mihin ruoste muodostuu
- Erikoinen päällystysaine pitää ruosteen pois uusista autoista . . pysähdyttää sen toisissa autoissa
- Ammattitaitoiset ekspertit takaavat, että saatte täydellisen työn . . . oikein tehtynä
ZIEBART AUTO-TRUCK RUSTPROOFING
Puhelin 566-1814
1224A Sudbury-Falconbridge tien varrella
(12-26)

PINEHILL
ski-doo loppuunmyynti
Poiketkaa Pinehill Ski-Doo myymälässä NYT ja hyötykää moottorikelkkojen ja kaiken vaatetuksen sekä varusteiden erikoisuuksista. Älkää sivuuttako tätä erinomaista myyntitilaisuutta.
ELAN 12.3 h.v. ERIKOISUUS $549 (tavall. $595)
Olympic 15 h.v. ERIKOISUUS $639 (tavall. $695)
Olympic 20 h.v. ERIKOISUUS $749 (tavall. $825)
Nordic 24 h.v. ERIKOISUUS $939 (tavall. $1045)
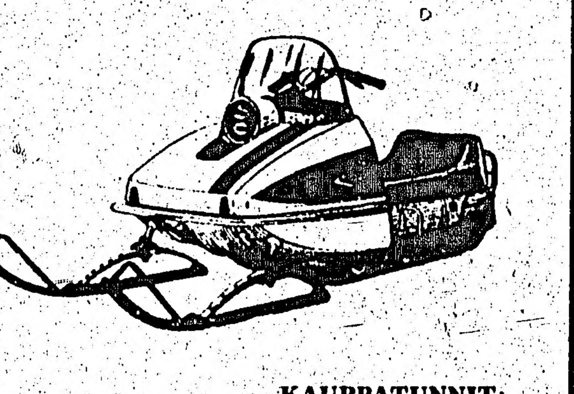
KAUPPATUNNIT:
maanant.— perjant. 9 ap. — 5.30. ip.
lauant. 9 ap. — 12 p.
OSIEN- JA KORJAUSOSASTON TUNNIT:
maanant. — perjant. 9 ap. — 10 ip.
lauant. 9 ap. — 12 p.
Ei ole mitään syytä miksi ei moottorikelkkailija olisi lämmin ja tyylikäs . . . Meidän koko varasto
VAATTEITA JA VARUSTEITA
20% ALENNUKSELLA
Pinehill SKI-DOO SHOP
Pinehill Plaza — vastapäätä Livelyn käännöstä
Myyntiosasto 692-4754 Osien ja huolto 692-3612
26—28—2—4